

ADRŠPAŠSKÝ ZPRAVODAJ

INFORMACE A ZPRÁVY Z OBCE ČÍSLO 53 / KVĚTEN 2024

Slovo starosty Jakuba Vajdy

Vážení sousedé a sousedky, dovoluji mi, abych podal krátkou zprávu o tom, co se děje na obecním úřadu.

Protože s Pankrácem, Servácem a Bonifácem snad definitivně odezněly mrazy, nastává etapa, kdy je možné realizovat plánované stavební záměry. Pro letošní rok jsme nachystali několik stavebně i ekonomicky náročných projektů, přičemž ten nejdůležitější a nejočekávanější je poslední etapa chodníku mezi Horním a Dolním Adršpachem. Stavět se začne 15. června a o průběhu prací vás budeme informovat na veřejné schůzi, kterou svolám na začátek června. Ale už několik týdnů jste si mohli všimnout stavebního ruchu v obci, kde se snažíme

opravit všechny cesty v příšerném stavu. Kromě toho pokračují práce na intenzifikaci čistírny odpadních vod v Dolním Adršpachu, běží stavební řízení na rekonstrukci obecního domu, dáváme do pořádku parkoviště v Dolním Adršpachu... Ale nejde jen o stavební věci. Jsem pyšný, že poprvé stojí v naší obci skutečně vysoká májka, že se poprvé v dějinách chystá Den obce a nebo že náš obecní Zpravodaj získal pódiové umístění na veletrhu Turistpropag. Je to úspěch.

Kulturní Adršpach

Milí sousedé, stálí i občasní obyvatelé Adršpachu, rád bych vás upozornil na hlavní společenskou akci letošního roku, kterou je dlouho avizovaný Den obce. Vloni jsme oslavy odložili, protože jsme se plně soustředili na pořádání 100. výročí lezení v Adršpachu a na další velkou akci nezbývaly síly. Máme jenom jedny nervy. Letos to klaplo!

Rád upozorním také na akce, které snad ani v dalších letech nezmizí z kalendáře kulturního programu Adršpachu, jako je třeba masopust, dva hasičské plesy, karneval, výstava krásných starých strojů, kterou pořádá spolek dolnoadršpašských hasičů, Dvořákův festival, Noc kostelů...

Letos poprvé nad Adršpachem zavlála před obecním úřadem ozdobená májka. Zdánlivá drobnost, ale pro nás podstatná, protože opět dala dohromady lidi z vesnice. A protože letos uplyne 10 let od zpřístupnění zámku, zveme vás 15. 6. na malou oslavu na zámek, kde bude možné prohlédnout si novou expozici věnovanou šlechtě a automobilismu nebo jednodenní výstavu vláček.

Tomáš Dimter, místostarosta

Chcete se dozvědět aktuální informace z obecního úřadu?

Stačí se zaregistrovat na OÚ a budete dostávat všechny aktuality formou bezplatných SMS zpráv.

Tradiční hasičský ples

(více na str. 18)

Dřevorubec roku

(více na str. 19-20)

Z obecního zastupitelstva

Usnesení č. 1/12/2024

Zastupitelstvo schvaluje výběrové řízení IV. etapa chodníků z Horního do Dolního Adršpachu. Jedná se o podlimitní veřejnou zakázku za nejvýše přípustnou cenu ve výši 21 milionů Kč bez DPH.

Usnesení č. 5/12/2024

Zastupitelstvo schvaluje výběrové řízení na opravu komunikace 3c dle pasportu komunikací v Horním Adršpachu od dětského hřiště na otočku. Jedná se o veřejnou zakázku malého rozsahu za maximálně přípustnou cenu 4,5 milionů Kč bez DPH. Zveřejnění zakázky včetně všech podkladů proběhne 10. 2. 2024.

Oslovené firmy:

- STRABAG, Hradec Králové
- BEZEDOS Hronov
- SILVAGRO Červený Kostelec

Usnesení č. 9/12/2024

Zastupitelstvo schvaluje výběrové řízení na opravu účelové komunikace ÚK 10 dle pasportu komunikací v Dolním Adršpachu v části u Klikarů. Jedná se o veřejnou zakázku malého rozsahu za maximálně přípustnou cenu 2,5 milionů Kč bez DPH. Zveřejnění zakázky včetně všech podkladů proběhne 10. 2. 2024.

Oslovené firmy:

- STRABAG, Hradec Králové
- BEZEDOS Hronov
- SILVAGRO Červený Kostelec

Usnesení č. 15/12/2024

Zastupitelstvo schvaluje Výroční zprávu obce Adršpach za rok 2023 dle zákona č. 106/1999 Sb.

Usnesení č. 17/12/2024

Zastupitelstvo schvaluje na základě legislativní změny v odměňování členů zastupitelstev obcí od 1. 1. 2024 navýšení odměny pro předsedy výborů, resp. komisí z 2894 Kč na 3465 Kč, a pro zastupitele z 1448 Kč na 1733 Kč s účinností od 1. 3. 2024.

Usnesení č. 18/12/2024

Zastupitelstvo schvaluje odstoupení od smlouvy o dílo, uzavřené mezi obcí Adršpach a firmou VODA CZ SERVICE s.r.o., na zakázku Intenzifikace ČOV uzavřenou dne 26. 7. 2023.

Usnesení č. 19/12/2024

Zastupitelstvo schvaluje uzavření nové smlouvy o zajištění funkce správce lesních porostů ve vlastnictví obce Adršpach s Ing. OJ na dalších 10 let. Měsíční odměna ve výši 13 000 Kč. Doba platnosti od 1. 2. 2024 do 31. 1. 2033.

Usnesení č. 20/12/2024

Zastupitelstvo schvaluje žádost o pomoc pro PH, Horní Adršpach 141 při hrazení nájemného v Jaroměři ve výši 20 735 Kč do 31. 3. 2024.

Usnesení č. 21/12/2024

Zastupitelstvo schvaluje výši školkovného pro školní rok 2024/2025 pro Mateřskou školu v Horním Adršpachu bude činit současných 140 Kč.

Usnesení č. 22/12/2024

Zastupitelstvo schvaluje směnu pozemků: pozemek p.č. 26 o výměře 104 m², p.č. 25/1 o výměře 25 m², p.č. 25/3 o výměře 58 m², p.č. 1085/4 o výměře 9 m² vše v k.ú. Dolní Adršpach ve vlastnictví obce Adršpach za pozemky p.č. 1195 o výměře 87 m², p.č. 1197 o výměře 47 m², p.č. 816/3 o výměře 57 m², p.č. 816/4 o výměře 1 m² vše v k.ú. Dolní Adršpach ve vlastnictví pana PF.

Zastupitelstvo schvaluje a pověřuje starostu podpisem smlouvy o směně pozemků.

Usnesení č. 23/12/2024

Zastupitelstvo schvaluje žádost PH, Dolní Adršpach 47 žádost o souhlasné vyjádření k dokumentaci na parkovací plochu na pozemku p.č. 519/1 v k.ú. Dolní Adršpach.

Usnesení č. 24/12/2024

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje plán nákladů a výnosů TSA na rok 2024: náklady celkem 56 324 586 Kč výnosy celkem 72 324 586 Kč hospodářský výsledek celkem 16 000 000 Kč.

Usnesení č. 24/12/2024

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje aktualizaci schváleného příspěvku na údržbu turistického okruhu v Adršpašských skalách s platností od 1. 4. 2024. Změna se týká tarifu snížené vstupné, viz příloha usnesení.

Usnesení č. 26/12/2024

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje cenovou nabídku na vybavení HW a SW pro pokladní systémy od firmy HALBERŠTÁT - servis, s.r.o. ve výši 228 440 Kč včetně DPH (188 793 Kč bez DPH).

Usnesení č. 27/12/2024

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje Pokyn jednatele Technických služeb Adršpach s.r.o. k inventarizaci hospodářských prostředků za rok 2023 ke dni 21. 12. 2023.

Usnesení č. 1/13/2024

Zastupitelstvo schvaluje Inventarizační zprávu obce Adršpach za rok 2023.

Usnesení č. 2/13/2024

Zastupitelstvo schvaluje vyřazení hmotného a nehmotného majetku obce Adršpach ve výši 209 805,53 Kč dle návrhu na vyřazení, viz příloha usnesení

Usnesení č. 3/13/2024

Zastupitelstvo schvaluje žádost Královéhradeckého kraje o dotaci z rozpočtu obce na rok 2023 k úhradě ztráty z provozování dopravní obslužnosti nad rámec dopravní obslužnosti na území Královéhradeckého kraje veřejnou linkovou dopravou za cenu 43 191 Kč na období od 10. 12. 2023 do 14. 12. 2024.

Usnesení č. 10/13/2024

Zastupitelstvo schvaluje jmenování člena Bytové komise Leu Vavřenovou s činností od 1. 4. 2024 za měsíční odměnu ve výši 800 Kč.

Usnesení č. 11/13/2024

Zastupitelstvo zamítá žádost VP, Trutnov o připojení plánované chaty na pozemku p.č. 250/2 v k.ú. Dolní Adršpach na splaškovou kanalizaci.

Zastupitelstvo bere na vědomí zhotovitele veřejné zakázky na projektanta Obecního domu je firma Mjölking s.r.o., Praha za cenu 670 340 Kč včetně DPH.

Zastupitelstvo bere na vědomí zhotovitele veřejné zakázky studie na způsob vytápění budovy zámek Dolní Adršpach je firma TEKTUM s.r.o., Trutnov za cenu 106 359 Kč včetně DPH.

Zastupitelstvo bere na vědomí zápis Kontrolního výboru ze dne 18. 1. 2024 z provedené kontroly usnesení Zastupitelstva obce Adršpach za období 01/2023 až 12/2023.

Zastupitelstvo bere na vědomí oznámení Věry Habrmanové, Teplice nad Metují oznámení o ukončení členství v Bytové komisi k 29. 2. 2024.

Zastupitelstvo bere na vědomí zhotovitele veřejné zakázky „Cesta kolen Ekofarmy k RS č.p. 28“ je firma STRABAG, a.s., Hradec Králové za cenu 4 356 512 Kč bez DPH.

Zastupitelstvo bere na vědomí zhotovitele veřejné zakázky „Oprava komunikace a mostku v Dolním Adršpachu“ je firma STRABAG, a.s., Hradec Králové za cenu 2 236 397, 82 Kč bez DPH.

Všechna usnesení najdete na obecních stránkách ve formátu PDF na adrese <https://www.obecadrspach.cz/urad-2/zapisy-zastupitelstva-obce-1>

Voda a rizika šetření

Zástupci společnosti Vodovody a kanalizace Náchod, a. s. nás požádali o zveřejnění tiskové zprávy, což rádi činíme.

Zdražování většiny komodit potřebných pro bydlení vede ke snaze obyvatel šetřit na spotřebě pitné vody, odebrané z vodovodu pro veřejnou potřebu. Tato snaha je pochopitelná a nemůže

proti ní být žádných námitek. Úsilí ušetřit má ale své hranice vymezené platnou legislativou. Zejména v případech, kdy se domácnost snaží využít jiný, vlastní zdroj vody, je třeba dodržet stanovená pravidla. Takovým jiným zdrojem vody, využitelným např. pro splachování toalety, může být studna nebo nádrž na dešťovou vodu. Při jejím připojení k domovním rozvodům je třeba postupovat s vědomím provozovatele veřejného vodovodu. Neodborné připojení vody z vlastního zdroje s vodou z veřejného vodovodu může vést ke kontaminaci námi dodávané pitné vody v širší oblasti. Připojení vlastního zdroje vody na domovní rozvody je možné pouze v případě, kdy budou tyto vody prokazatelně odděleny od vody z veřejného vodovodu (Zákon o vodovodech a kanalizacích č. 274/2001 Sb. § 11, odst. 2). Toho lze docílit pouze dvojitým rozvodem vody v domě, který je skutečně fyzicky rozdělený. Připojení pouze s uzavřenými uzávěry je nepřijatelné! Dále je třeba si uvědomit, že voda z jiného

zdroje vody se vypouštěním do kanalizace stává vodou odpadní. V takovém případě náleží provozovateli kanalizace stočné za jejich odvádění a čištění. Výše stočného se v takovém případě stanoví pomocí směrných čísel dle vyhlášky č. 428/2001 Sb., Příloha č. 12.

Dle uzavřených Smluv o dodávce pitné vody a odváděných odpadních vod je odběratel povinen nahlásit písemně neprodleně každou změnu na odběrném místě, která má vliv na fakturaci našich služeb. Při připojení jiného zdroje vody bez patřičné kontroly provozovatele a bez změny smlouvy je takové konání považováno za neoprávněné vypouštění odpadních vod, které musí být patřičně doučtováno a lze ho i pokutovat. Věříme, že zveřejněním těchto informací předejdeme nepříjemným řešením při zjištění neoprávněného vypouštění odpadních vod do kanalizace našim provozem.

Ing. Dušan Těr
Předseda představenstva VAK Náchod

Svoz trávy – rok 2024

Technické služby Adršpach s.r.o. oznamují, že svoz trávy od občanů bude v tomto roce probíhat za následujících podmínek:

Svoz bude prováděn 1 x za 14 dnů dle následujícího rozpisu :

27. 5. 2024	19. 8. 2024
10. 6. 2024	02. 9. 2024
24. 6. 2024	16. 9. 2024
08. 7. 2024	30. 9. 2024
22. 7. 2024	14. 10. 2024
05. 8. 2024	29. 10. 2024

Trávu nachystejte do pytlů o max. objemu 120 litrů. Větší pytle nebudou sbírány.

Počet pytlů na jeden svoz je maximálně 5 ks. Pytle s trávou prosím připravte u silnice, aby je pracovník TS mohl bez problémů naložit.

Roční paušál pro rok 2024 činí 300 Kč včetně DPH a zájemci o svoz trávy platí bezhotovostně (bankovní převod, složenkou) dle vystavené faktury na účet TS Adršpach. Za poskytnuté služby nelze platit v hotovosti!

Větší množství trávy bude odváženo dle individuální dohody mezi objednatelem a TS Adršpach, informace poskytnou vedoucí TS Zdeněk Zatloukal nebo František Caha. Objednateli bude účtována cena dle skutečných odpracovaných hodin a zapůjčené mechanizace podle aktuálního ceníku. Čas bude započítáván od doby výjezdu techniky z Dolního Adršpachu až po návrat do TS Adršpach. Objednatel vlastními silami trávu naloží do připraveného vleku.

Objednávky na svoz trávy podávejte ústně nebo telefonicky v kanceláři TS Adršpach, Dolní Adršpach č. 26. Na každý výše uvedený termín je třeba provést objednávku s uvedením jména a čísla popisného, u kterého se bude tráva nakládat.

Příjem objednávek:

Caha František, tel.: 731 151 653

Zatloukal Zdeněk, tel.: 731 151 654

V Adršpachu dne 06.04.2023

Zatloukal Zdeněk – vedoucí Technických služeb Adršpach, s.r.o.

Svoz komunálního odpadu

Červen:	3. 6., 10. 6. , 17. 6., 24. 6.
Červenec:	1. 7., 8. 7. , 15. 7., 22. 7. , 29. 7.
Srpen:	5. 8. , 12. 8., 19. 8. , 26. 8.
Září:	2. 9. , 9. 9., 16. 9. , 23. 9., 30. 9.
Říjen:	7. 10., 14. 10. , 21. 10., 28. 10.
Listopad:	4. 11., 11. 11. , 18. 11., 25. 11.
Prosinec:	2. 12., 9. 12. , 16. 12., 23. 12. , 30. 12.

V červeně zvýrazněných termínech budou vozy svážet pouze plasty!

Stavební ruch v obci

Jednou z priorit obecního úřadu, která má podporu valné většiny zastupitelstva, je oprava obecních cest. Důvod je prostý: pokud se máme o obecní cesty starat s péčí řádného hospodáře, musíme je jednou za čas opravit, a to i takové cesty, které stály desítky let na okraji zájmu. Rádi bychom, aby po našem období byly všechny obecní cesty v pořádku, a pokud to dopadne, jak je to naplánované, podaří se to už letos.

Po loňských opravách komunikace vedoucí kolem někdejší Modely (dnes domu Přemka Fixy) k přejezdu v Dolním Adršpachu, smyčky kolem okálů v Horním, příjezdové komunikace a prostranství před hasičárnou, lesní cesty na Hajdě jsme letos před pár dny dokončili opravu komunikace od dětského hřiště k Zahrádkovým a těsně před dokončením je cesta (včetně mostku) ke Geregovým v Dolním Adršpachu (viz foto výše). Hotová je cesta na Vypich. A před námi je největší investiční stavební akce a výzva: chodník z Horního Adršpachu po Pastoušku, který se začne budovat od poloviny června. Plánované dokončení je listopad letošního roku.

Nová cesta na Vypich

Dvacet let jsme slyšeli od cyklistů, kteří z Vypichu sjížděli do Horního Adršpachu po značené cestě, že to bylo skoro o život. Zejména v posledních letech se po této cestě jezdilo příšerně, půlmetrové vyjeté koleje, makadam a drncání dobré na odrovnání rukou. Tomu je konec. Starosta zavelel a máme tady rovnou cestu vhodnou nejen pro horská kola, ale taky kočárky... Úpravu dvou kilometrů zvládla obec téměř ve vlastní režii: kámen jsme nakoupili z božanovského lomu napřímo, tedy bez prostředníka, Pepa Thurik z Technických služeb měsíc urovnával, hladil a ladil cestu, na kterou bylo třeba navézt 3415 tun pískové drtě a písku, což je 171 fůr... Dopravu a finální úpravu povrchu provedla místní firma Svoboda. Podél cesty jsou vyhloubené příkopy a v místech, kde se obvykle držela voda, došlo k zabetonování železných svodnic, které odvádějí dešťovou vodu do vyhloubených a vyčištěných příkopů. Teď už jen zbývá podél nové cesty vysadit alej ovocných stromů. Snad za rok...

Program Nová zelená úsporám Light (na Broumovsku)

Nová zelená úsporám Light (NZÚL) je program v rámci kterého mohou nízkopříjmové domácnosti čerpat finanční prostředky na zateplení svého domu a instalaci obnovitelných zdrojů energie.

MAS Broumovsko+ pro zájemce o NZÚL poskytuje bezplatné poradenství. Provedeme žadatele celým procesem podání žádosti (společně zajistíme všechny potřebné přílohy žádosti, vč. odborného posudku), jsme oporou při komunikaci se Státním fondem Životního prostředí ČR a po úspěšné realizaci společně s žadatelem dovedeme projekt až do finále (společně zpracujeme a podáme závěrečnou zprávu).

Kdo je potenciální žadatel?

- (Spolu) vlastníků rodinného domu
- Vlastník bytu v bytovém domě nebo spoluvlastnického podílu na bytovém domě s právem užívat posuzovaný byt
- Člen bytového družstva s právem užívat posuzovaný byt na základě smlouvy o nájmu
- Každý žadatel musí mít v domě trvalý pobyt před 12. 9. 2022

Kdo je oprávněným žadatelem o dotaci?

- Osoba a všichni členové domácnosti pobírající ke dni podání žádosti starobní důchod nebo invalidní důchod 3. stupně
- Osoba pobírající příspěvek na bydlení kdykoli v období mezi 12. 9. 2022 a dnem podání žádosti o dotaci (není nutné, aby jej pobíral po celou dobu)
- Osoba (kdokoliv ze členů domácnosti) pobírající přídavek na dítě žijící ve společné domácnosti žadatele v období mezi 12. 9. 2022 a dnem podání žádosti o dotaci (není nutné, aby jej pobíral po celou dobu)
- Upozornění: v domě nesmí žít žádná osoba běžně výdělečně činná (výjimkou je vlastní podnikání starobních a invalidních důchodců)

Jaká je maximální podpora pro žadatele?

Rodinné domy – celkem až 240 000 Kč (platba formou zálohy, tj. vyplacení celé částky před realizací, pokud jste nerealizovali před podáním žádosti).

Bytové domy – celkem až 150 000 Kč (platba formou zálohy, tj. vyplacení celé částky před realizací, pokud jste nerealizovali před podáním žádosti).

V jakém případě podporu NELZE poskytnout?

- Pokud se jedná o stavbu ve vlastnictví obchodní společnosti, právnické osoby, spolku nebo fondu
- Pokud se jedná o dům, kde je prokazatelně více než 20 % plochy využívané k ekonomické činnosti
- Pokud jste již žádali na ohřev vody z Nové zelené úsporám (fotovoltaika pro ohřev vody, fototermika, čerpadlo nebo klasická fotovoltaika)
- Pokud jste již žádali na zateplení, můžete podat další žádost pouze na instalaci solárního systému, nemůžete znovu podat žádost na jakékoli opatření týkající se zateplení
- Pokud se jedná o bytový dům, kde nemá 75 % ostatních bytů již okna vyměněna s izolačním zasklením (min. 2-sklo)

Častým dotazem je, jak je to v případě, pokud dojde ke změně vlastnického práva k předmětu podpory v době pětileté udržitelnosti například z důvodu darování, prodeje či dědictví. Při změně vlastnického práva je žadatel povinen změnu oznámit Státnímu fondu Životního prostředí

ČR a právně relevantním způsobem zavázat nového vlastníka k plnění podmínek stanovených v rozhodnutí. V případě, že tak neučiní, odpovídá za jejich plnění i nadále sám, a to po celou dobu udržitelnosti. V případě dědictví se dědic při souhlasu s dědictvím zavazuje k plnění podmínek stanovených v rozhodnutí.

S čím Vám pomůže MAS Broumovsko+:

- Jedná se o bezplatné poradenství
- Provedeme Vás celým procesem podání žádosti a po úspěšné realizaci společně dovedeme Váš projekt až do finále (společně zajistíme všechny potřebné přílohy žádosti, vč. odborného posudku, závěrečné zprávy atd.)
- Jsme Vám oporou při komunikaci se Státním fondem Životního prostředí ČR

Konzultační hodiny:

St – Pá 09:00-11:30, 12:30-15:00

NÁVŠTĚVY JSOU MOŽNÉ POUZE PO PŘEDCHOZÍ DOMLUVĚ.

Certifikovaný poradce pro ORP Broumov:

Renata Stečinská

Telefon: 737 101 879

E-mail: poradce.nzul@broumovsko.cz

Dominika Sedláčková

Telefon: 721 059 208

E-mail: mas.manazer@broumovsko.cz

Další informace naleznete na našich webových stránkách nebo na webových stránkách programu Nová zelená úsporám: <https://www.mas.broumovsko.cz/pro-zadatele/nova-zelena-usporam-light/>, <https://novazelenausporam.cz/nzu-light/>.

Jaká jsou podporovaná opatření?

Opatření NZÚL	Maximální podpora od SFŽP na rodinné domy	Maximální podpora od SFŽP na bytové domy
Zateplení podlahy	60 000 Kč	/
Zateplení střechy	120 000 Kč	/
Výměna oken	12 000 Kč/1 ks	12 000 Kč/1 ks
Zateplení fasády	6 000 Kč/běžný metr (tj. délka zateplení obvodových stěn měřených po vnějším obvodu domu; změří se délka zateplováných obvodových stěn vodorovně u země)	/
Zateplení stropu	50 000 Kč	/
Výměna vchodových dveří	18 000 Kč/1 ks	18 000 Kč/1 ks
Solární fotovoltaický ohřev vody, včetně nového zásobníkového ohříváče (bojleru) a Solární termický ohřev vody, včetně nového zásobníkového ohříváče nebo osazení solárního výměníku do stávajícího ohříváče	90 000 Kč	/
Solární fotovoltaický ohřev vody, využívající stávající zásobníkový ohříváč (bojler) a Solární termický ohřev vody, využívající stávající zásobníkový ohříváč	60 000 Kč	/

Nová zelená úsporám Light

nová

zelená

úsporám

light

Máte zájem o dotaci z programu NZÚ Light?

Pro bezplatné poradenství se obraťte na MAS Broumovsko+:

Telefon: **737 101 857**

E-mail: **poradce.nzul@broumovsko.cz**

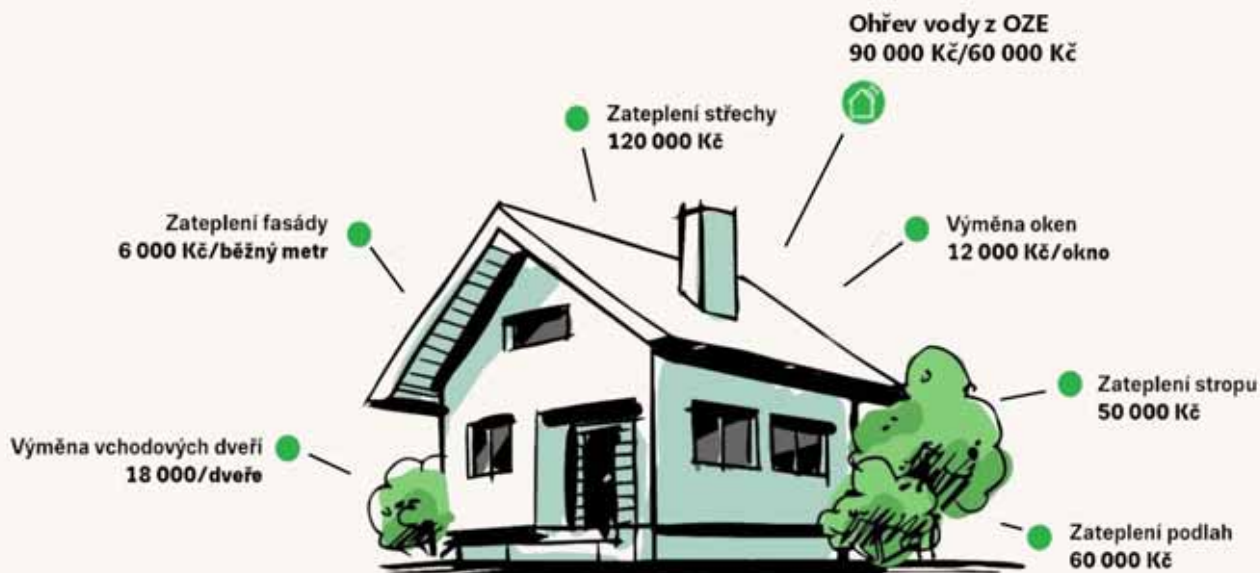
Poradenství: St - Pá 09:00-11:30, 12:30-15:00.

Návštěva je možná pouze po předchozí domluvě.

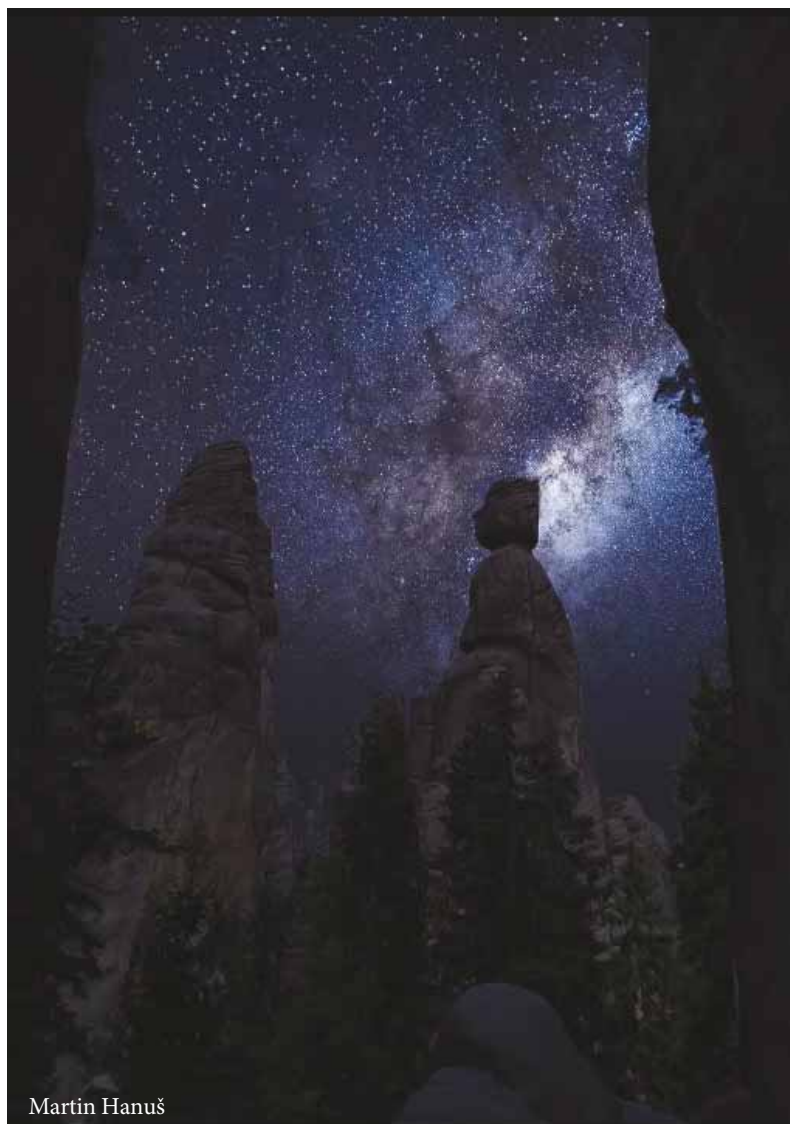
mas.broumovsko.cz

Opatření, na které můžete čerpat dotaci:

Skály očima fotografů

Následující snímky Adršpašských skal roku 2023 byly vyhodnoceny jako nejkrásnější. Jak se Vám líbí?

Rozhovor s Iri

Jak dlouho provádíš turisty v Adršpašských skalách?

Od minulého roku, když se ze mě stala důchodkyně.

Jaké skupiny provádíš, z jakých koutů světa?

Škála turistů je veliká. Potkávám se se zajímavými lidmi z různých částí světa. A opravdu to miluji. Před začátkem léta to je spousta dětí z českých škol. Pak tu jsou různé skupiny z Evropy, třeba ze Slovenska, Německa, Rakouska, Polska, Maďarska, Litvy, Ukrajiny a potom ze vzdálenějších míst, například z USA, Mexika, Indonésie, Bangladéše, Dubaje, Izraele, Uzbekistánu atd.

Jaké bývá složení skupin, které provádíš?

Hodně jsou to školní výlety, skupinky důchodců a mnohé další. Provázela jsem např. studenty geografie z Freiburské univerzity, kde byli studenti z celého světa. Všichni si dělali celou prohlídku poznámky a měli spoustu otázek, jako kdyby se připravovali na seminární práci. Byli to úžasní mladí lidé. Nebo skupinu 68 studentů z Evropy, Severní i Jižní Ameriky a Asie, kteří se účastnili studijního výletu Českem a Slovenskem. Vše je zajímavé. Hodně jsme se nasmáli při „skákání“ z jednoho jazyka do druhého. Byla to skupina podporovaná Rotary klubem z Broumova. Nezapomenu nadšení a zvědavost šestnáctiletých Korejců, Japonců, hochů a děvčat z Brazílie, Argentiny, Paraguaye, Uruguaye. U Gotické brány vytáhli vlajky svých zemí pro společnou fotografii.

Měla jsem skupinu českých lékařů, kde byla téměř osmdesátiletá paní doktorka, anestezioložka, se svou o pár let mladší bývalou sestřičkou. Křesťanskou skupinu z Indonésie se svým pastorem. Zastavili se v Adršpašských skalách na cestě z Rakouska na večerní mši v Drážďanech.

Čas od času si mé průvodcovské služby objednají i rodiny, jako rodina z Bangladéše, žijící v Dubaji, kdy mladý otec na služební cestě v Polsku vzal svoji rodinu na výlet do Adršpašských skal. Jejich děti byly dobře vychované a inteligentní. Také jsem prováděla spisovatele s přáteli ze Švýcarska. A spoustu a spoustu dalších.

Jaké zajímavé nebo vtipné příhody máš?

Mám hodně úžasných vzpomínek na dobré a krásné lidi z celého světa. Vždy, hned kousek

za vstupem do skal, vím, jakou skupinu mám před sebou, a tomu přizpůsobím styl a obsah výkladu. Mé nadšení a lásku ke skalám se snažím převést na každého ze skupiny. Snažím se o to tak dlouho, dokud je tím nenakazím. Pak procházka skalami už není práce, ale výlet s přáteli a s nadšenými posluchači. Veselých příhod mám za ty dva roky ve skalách opravdu mnoho. Hlavně s polskými skupinami, kdy mě někdy až bolí břicho od smíchu. Jednou jsem zaskočila za kolegu Artura, který provádí v polském jazyce. Ten den bylo mnoho polských skupin. Nejdříve jsme se vzájemně otukávali. Nemluvíme moc dobře polsky. Přišla řeč na kořeny, o které se občas zakopává na okruhu. Vyprávěla jsem jim, jak za mých mladých let bylo všude o 20–30 cm více písku, že si tam děti mohly hrát jako na pískovišti. Vysvětlila jsem jim, že se spousta písku odnese na podrážkách bot nebo zadu. A aby mi rozuměli, tak jsem jim to předvedla i se zadupáním. Všichni se začali smát a objímat mě. Artur mi pak vysvětlil, že tomu mému podání rozuměli: No a všechn písek je v prdeli.

Ještě jsem neměla smutné nebo naštvané turisty.

Jednou přijeli Maurové z Rakouska a jakmile viděli první skalní útvary, tak se už chtěli vracet zpátky. Měli totiž ten den ještě nabitý program. Přesvědčila jsem je, aby došli aspoň ke Gotické bráně. A když jsem se za chvíli zmínila o Eliščině věži, tak vedoucí zájezdu zpozorněl a že tedy musí dojít aspoň tam, protože jeho manželka se jmenovala Elizabet. Ale to už skoro běželi.

Nejlepší byly dětičky z pardubické školy. Byly to moc chytré děti. Když jsme si povídali o různých tvarech skal, o tom, jak na ně působí povětrnostní podmínky, voda a déšť, tak se přihlásil jeden malý chlapec a řekl, že se tomu říká eroze.

Je rozdíl mezi návštěvníky dnes a kdysi?

To nemohu dobře posoudit. Dříve jsem tímto způsobem s turisty nepřišla do kontaktu. Ale jeden rozdíl tu určitě je. Za mých mladých let byli návštěvníci především školní třídy, závodní či odborářské výlety. Dnes prochází skalním městem celý svět.

Co ti přináší tato práce?

Tyto procházky skalami, s lidmi z celého světa, mě naplňují a obohacují. Jsem šťastná a plná energie, když vidím zájem a jiskru v dětských očích nebo úsměvy a úžas ve tvářích návštěvníků.

Vždycky mě ale překvapí, když se s lidmi loučím, tak nejen že mi podávají ruku a děkují, ale někdy i objímají jako při loučení s přáteli. Někdy to jsou jednotlivci, ale velmi často celé skupiny. Jeden po druhém mi podá ruku a obejmeme, a to 30 až 50krát v jeden moment. Tolik objetí za ty dva roky ve skalách jsem snad nedostala za celý svůj život.

Zpracovala Věrka Bartoníčková

Irene Vanhara

Irenka se narodila v Bruntále roku 1954, ale její současné bydliště se nachází v německém Hasselrothu. Letní měsíce tráví na své chaloupce v Dolním Adršpachu, kde pracuje v Technických službách Adršpach jako průvodkyně skupin.

Studovala psychologii na FFUP v Olomouci. Má syna Viktora, který žije v Německu.

Irene miluje skály, hory, pohyb v přírodě, ráda poznává a objevuje nové věci, nové kultury, dobré lidi a dobrou muziku. U druhých oceňuje toleranci a velkorysost. Baví ji učit se novým věcem a novým jazykům. Kromě černého humoru má ráda koprovku a buchtíčky s krémem. Svůj volný čas kdysi trávila při různých sportech, v létě zejména lezením, v zimě se proháněla po zasněžených kopcích na sjezdových lyžích. Dnes se již ubírá klidnější cestou, kdy prohání míček po golfových trávnících a v zimních měsících si stále s radostí provětrá sjezdová prkénka.

Ze všeho nejvíce má ale Irenka ráda místo, kam se vždy ze svých toulek po světě vrací, a to jsou Adršpašské skály. Ať už autem, vlakem, letadlem nebo pěšky, její cesty vždy končí zde. Svoje zaměstnání průvodkyně nepovažuje za práci, ale za poslání, které dělá s láskou.

A co opravdu nemá ráda? Je to dršťková polévka, hluk, prázdné řeči a arogance hlupáků.

Máje nad vsí

30. dubna foukal tak silný vítr, že ohýbal stromy skoro k zemi, takže pokusit se vztyčit máj bylo riskantní. O den později to ale klaplo. Jarda Tuček „našel“ v obecním lese krásný smrk, jeho táta kmen oholil, aby zamezil působení škodlivých sil, skrytých podle lidové víry pod kůrou, a přivezl před obecní úřad, kde adršpaské holky májku ozdobily a chlapi pěkně postaru postavili.

Takovou máji chasa vztyčila v Adršpachu úplně poprvé a údajně nikoli naposled. A tak patří sláva a dík Zdenkovi Janouškovi za popíchnutí k stavění máje, stejně tak i Jardovi Tučkovi, který se pustí do každé práce pro obecní dobro, a taky všem, kdo po divoké oslavě čarodějnic vstali a pomohli, jmenovitě šlo o „Anči, dědouše, Martina, Zdendu, Jardu, Šutra, Tomáše Linharta, Pepu Thurika, Leoše Chalupu, Martina Šnajdra, Michala Doudu, Karla Šnajdra, Miloše Zahradka, Mirka Mikšovského, Pepu Vajšara, Veroniku Thurikovou, Lenku Šádkovou, mamku Šádkovou, Míšu Koňarikovou, Kristýnu Martinovskou, Pítrse... Asi všechno. Snad jsem na nikoho nezapomněl,“ uzavřel Jarda Tuček výčet pomocníků a pomocnic. Poděkování patří i Technickým službám Adršpach za zapůjčení vozíku a kotvicích prvků.

Ocenění pro Zpravodaj

Na 18. 3. 2024 byla svolána vyhlásovatelkou soutěže Pruh Polabí, s.r.o. hodnotící komise a z 82 přihlášených subjektů, které obeslaly soutěžní přehlídku propagačních předmětů Turistpropag 202 kusy soutěžních materiálů, vybrala vítěze v každé kategorii. 11. dubna 2024 se na výstavišti v Lysé konal galavečer, ze kterého si Technické služby Adršpach a obec Adršpach odvezly pódiová umístění. Technické služby uspěly v kategorii Trhací mapa a získaly druhé místo, a obec získala dělené druhé a třetí místo (jeden bod za vítězem) v kategorii obecní Zpravodaj!

Díky všem z Technických služeb, kdo v tom mají prsty, a na místě Lindě Krecbachové za reprezentaci.

td

Reportáž z karnevalu

16. března jste mohli vidět, jak k jídelně Continentalu míří princezny, Sonic, Kloboučnice, Zombie školačka, vodník, zvířátka, Minnie nebo Šmudla na útěku...

Třetí březnovou sobotu se konal dětský karneval, který navštívilo kolem 70 masek. Agentura Vosičky nachystala pro děti dvě hodiny nabitě soutěžemi o ceny, tancem a skvělou zábavou.

I když si odměnu za nápadi-té masky zasloužily všechny děti, vítězem se stal malý Šmudla, který si odnesl domů Bruder traktor, mezi staršími dětmi v maskách zabodoval vodník – chlapec ve věku nastupující puberty byl po celou dobu akční, soutěžil, tančil a masku neměl kupovanou, nýbrž vyrobenou, proto si odnesl hrnek s John Deere. Velká diskuze se vedla o další ocenění. Rozhodovali jsme se mezi Kloboučnicí a Školačkou, nakonec si draka bude pouš-

tět naštvaná školačka, batoh si odnesla Wednesday a kočička si odnesla 3D omalovánky.

Občerstvení bylo také zajištěné, točená bezinka pro tatínky a pivo pro děti – nebo tomu bylo opačně? Každopádně všichni byli spokojeni! O zákusky a chlebičky, po kterých se jen zaprášilo, se postarala Karla z Kalírný.

Obrovské poděkování patří sponzorům: firmě Continental, Technickým službám Adršpach, Agrotipu Široký, Potravinám Dany Tyšerové, Jiříkovi Habartovi a Zdence Čonkové. Poděkování patří našim členům, kteří s akcí pomáhali, a hlavně všem, kdo dorazili, za účast. Tak zase za rok!

Verča Thuriková

Poděkování

Vážený zastupitelé, dovoluji mi, abych Vám, především Jakobovi, touto cestou poděkovala za starost, jakou věnujete potřebám hendikepovaných spoluobčanů. Když budu mluvit jenom za sebe, tak si nesmírně vážím splnění slibu, který nám Jakob s Tomášem dali ve snaze pomoci s bezbariérovým přístupem pro Julka. Výtah využívá nejen náš Julek, ale i starší sousedé. Děkuje.

Zdenka Čonková a Julek Čonka

Životní jubilea

V únoru oslavili krásné kulaté výročí **Emília Kročilová** (70), **MUDr. Bohuslav Kozderka** (80) a **Mária Fichtnerová** (85). V březnu jsme popřáli **Jaroslava Valové** (82), **Marii Búšfyové** (85) a **Františkovi Cabákovi** (75). Duben byl ve znamení vitálních osmdesátníků a osmdesátnic: **Marie Ungermannová** oslavila 81. narozeniny, **Václavu Brucknerovi** bylo 82, **Hance Rouskové** 83 a **Emilii Gažicové** 87 let. V květnu jsme s dárkovým košem a přáním navštívili **Marii Šrámkovou** (82) a **Květu Klikarovou** (75).

Všem oslavencům a oslavenkyním srdečně gratulujeme a do dalších let přejeme pevné zdraví a spousty životního optimismu.

Opustili nás

Ale nesmíme zapomínat ani na ty, kdo nás opustili. V květnu jsme se rozloučili s naší kamarádkou, známou a sousedkou: **Alicí Šulcovou**.

Upřímnou soustrast pozůstalým.

Adršpašský masopust podruhé

3. února se od 11 hodin táhly Adršpachem masopustní maškary podruhé v novodobé historii. Staří známi i nově přichozí, nové masky, svařák, jitrnice i řízečky, klobásy i slad'oučké koláčky, koblihy... Program se ustálil na dětském představení, průvodu maškar z Horního do Dolního, obchůzky sousedů, kteří se nebojí...

Děti ze školky s podporou laskavých učitelek Kristýny Šretrové a Kristýny Martinovské i Danči Botkové zazpívaly v hasičárně masopustní písně a naladily nás na obchůzku, načež Doutnák alias Krakonoš rozdál masopustní rozpuštělé veršovánky, které vsí táhnoucí maškary hulákaly u každého, kdo nás pozval, nebo měl tu smůlu, že se náhodou objevil před domem. Takže nás velkoryse pohostili Šrámkovi, Cahovi a Nguyenovi v Horním, Krecbachovi, Rusých, Květa Macková, Fixovi, Kozárovi a Alena s Jardou Jiráskem v Dolním Ádru... Přesně uprostřed pouti se u Šprincáku zničehonic zjevil jakýsi elektrikář s vysokozdvížnou plošinou a se slovy „máte štěstí, že jedu zrovna kolem“ zastavil a do výše vyvezl dvě maškary, aby to pinožení nahlédly z ptáčí perspektivy. Z traktoru obloženého sudy piva, jitrnicemi, klobásami a utápánými dětmi se linula buď veselá muzika Matese Nešpora, nebo Zikiho osvědčené melodie, jako třeba Šaty z šátků. Žaneta v cikánském kostýmu vykládala budoucnost z ruky automobilistům,

kteří nás chtěli objet, a občas vybrala i mýtné, Rostá Nevoránek s manželkou Alenou nabízel jako vždy vynikající koláčky a koblihy, Gabča Šprincová napekla 50 řízečků, po kterých se jen zaprášilo. Lenka Šretrová jako kominíček rozdávala knoflíky pro štěstí, Pepa Thurik v kostýmu starý báby nás jistil zezadu v hasičském autě, jeho Verča jako myslivec nachystala v hasičárně úvodní občerstvení a dokonalé zázemí a hasič Zdenka Janoušek v kostýmu hasiče Janouška s plácačkou usměrňoval dav i řidiče. Symbolický konec – stětí kobyly – tentokrát proběhl na Qadru, díky, Lukáši, nemáš to vždycky snadný.

Tučkovým díky za traktor s vlekem a za nejlepšího a nejpělivějšího řidiče, Kouhoutkovým za zastřešení vleku, Matesovi za klimpr, hasičům z Horního za obětavost a velkou pomoc a z Dolního za zábavu. Bylo to prima, fajn, že jste přišli. Tak zase za rok – sejdem se 15. února 2025!

Tomáš Dimter, fotky Hana Smělá a Rita Tučková

TEPLICE SKÁLY (VSTUP PODĚK K ŽST) 0,5 km
TEPLICE N. MET. (NAK. BRUS) 3 km
TEPLICE N. MET. (HLAVNÍ ŽST) 4,5 km

Senioři v lavicích

Když jsem nastupovala na školu v Adršpachu, měla jsem mnoho vizí, jak by škola měla fungovat. Kromě pestré a kvalitní výuky bylo mým přáním propojit veškeré generace v obci, obohatit její kulturní život.

Před deseti lety v obci fungovalo mateřské centrum Ádráček, které mělo své zázemí v prostorách školy. Tam také jednou týdně docházely seniorky, které se zde věnovaly ruko-dělným pracím.

Myšlenku rozjet univerzitu třetího věku mi vnukla paní ředitelka z malotřídní školy kdesi od Pardubic. Vyprávěla mi, jak se každý týden u nich ve škole scházejí senioři na přednášky. Potřebují prý pouze interaktivní tabuli nebo dataprojektor a tiskárnu. Předala mi také kontakt na Virtuální univerzitu třetího věku při České zemědělské univerzitě v Praze. Připadalo mi to jako skvělý nápad. Oslovila jsem seniorky, které se scházely ve škole, a Květa Macková se myšlenky založení virtuální univerzity v Adršpachu s vervou chytla. Vytvořila sku-

pinku seniorů, kteří se do studia s chutí zapojili. A tak jsme v roce 2015 první ročník virtuální univerzity mohli otevřít se 14 studenty! Jako pilotní přednášku si vybrali téma Etiky jako východiska z krize společnosti. A protože byl seminář velmi zajímavý a inspirativní, rozhodli se pokračovat.

Některé semináře se staly inspirací při plánování poznávacích výletů. Například po absolvování kurzu Barokní architektura v Čechách se naši senioři vydali po stopách významných architektů Kryštofa a Kiliána Ignáce Dientzenhoferových, jak o tom blíže píše Mirka Moravcová v následujícím příspěvku.

V současné době máme za sebou už 18 semestrů. Nejzajímavější byl sice první kurz, ale o žádném z kurzů studentky a studenti v seniorském věku neřekli, že by se jim nelíbil. Zato nejtěžší byl údajně kurz Evropské kulturní hodnoty.

Už v roce 2018 absolvovali naši senioři první závěrečné promoce. Bohužel z časových důvodů neodjeli na slavnostní ceremonii a absolventské diplomy byly předány v úzkém stu-

dijním kruhu v teplické kavárně. Letos byli aktivnější a s velkým předstihem vše zařídili tak, aby se na promoce do Prahy pražskou univerzitu jelo.

Virtuální univerzita u nás funguje již devět let. Pár studujících ubylo ze zdravotních důvodů, někteří nás již pozorují seshora. Proto rádi a s otevřenou náručí přivítáme nové studentky a studenty, protože nejde jen o zajímavé přednášky na nejrůznější témata, ale také o komunitní setkávání s přáteli v příjemné atmosféře, obohacené o cukrářské ochutnávky i voňavou kávu. A jednou za tři roky výlet do Prahy, který stojí za to.

Takže pokud je vám nejméně 60 let a máte chuť se vzdělávat nebo třeba jen jednou za čtrnáct dní nebýt sami, ozvěte se. Výuka probíhá každý druhý čtvrtek od 14 hodin v budově malotřídky v Dolním Adršpachu. Bližší informace vám podám já, zkušenosti dlouholetých studentek vám zprostředkuje Květa Macková. Neváhejte!

Karolína Gottsteinová

Univerzita třetího věku v Adršpachu začíná desátý rok studia

Všechno začalo s nově otevřenou, vlastně obnovenou Základní školou v Adršpachu v roce 2013. Sledovala jsem to s velkým zájmem jako „přespolní“ z Teplic nad Metují, kde jsem se narodila a kde žiju celý život. Mám k Adršpachu a jeho škole osobní vztah, protože ve školním roce 1937/1938 sem do první třídy české menšinové školy docházela moje maminka, jejíž rodiče pracovali před válkou šťastné čtyři roky na zastávce v Horním Adršpachu a celá rodina tam bydlela ve služebním bytě.

A bylo mi známo, že do této školy by v budoucnu měli chodit i moji vnuci Šimon a Matouš. Takže jsem se brzy dozvěděla, že nově otevřená školička v čele s paní ředitelkou Mgr. Karolínou Gottsteinovou poskytla zázemí nejenom maminkovskému sdružení Ádráček, ale i seniorům, resp. hlavně seniorkám, které se rády scházejí, tvoří a také pořádají besedy a přednášky, na něž zvou různé zajímavé osobnosti. Hlavou těchto aktivit v Dolním Adršpachu byla (a stále je!) Květa Macková. Neméně důležitou členkou skupiny byla i „knihovnice ve výslužbě“ Květa Musílková, která o jejich činnosti v počátcích informovala veřejnost na stránkách Adršpašského zpravodaje. V prosinci 2014 vyšla ve Zpravodaji zpráva, která mně překvapila a která byla podepsaná Karolínou Gottsteinovou:

„Vážení senioři, rádi bychom Vám nabídli možnost kvalitně stráveného volného času v naší škole. Máte jedinečnou možnost se zapojit do projektu Univerzita třetího věku! Vzdělávací aktivity pro seniory jsou zaměřeny na podporu fyzické a psychické kondice, podporují „bio-psychosociální“ rozvoj osobnosti, reagují na měnící se životní a společenské podmínky a rozvíjejí generační dialog...“

Podrobnosti, jak by takové vzdělávání mělo probíhat, mi vysvětlila Květa Musílková, když mne oslovila, zda bych se nepřidala k adršpašské skupince mých vrstevníků. Dlouho jsem neváhala a přihlásila se. Absolvovala jsem v minulosti několik přednášek pro seniory v broumovském klášteře, které byly sice zajímavé, ale tohle bylo něco úplně nového. Nešlo o

pasivní přijímání informací, ale skutečné studium, které mělo probíhat takto: skupina si zvolí jedno z nabízených témat, sejde se jednou za 14 dní ve škole, společně shlédne video-přednášku, vypracuje test nejprve na zkoušku společně, pak individuálně doma, kde si vše v klidu prostuduje. Výuka se dělila na letní a zimní semestr, každý semestr znamenal absolvovat jedno zvolené téma, rozdělené na 6 dílů, na konci semestru bylo ještě nutné vypracovat závěrečný test. Pokud by „student“ U3V takto zvládl tři roky studia (tedy 6 semestrů = 6 různých studijních témat), mohl se zúčastnit slavnostní promoce v aule ČZU v Praze.

A tak jsme se na začátku února roku 2015 poprvé sešli my postarší studenti v příjemném prostředí adršpašské školy. Atmosféra byla skvělá, všichni jsme se znali, většinou již ze základní školy v Adršpachu a v Teplicích nad Metují. Jako první téma jsme zvolili Etika jako východisko z krize společnosti a nelitovali jsme. Přednášející lektor PhDr. Jan Šolc, mimo jiné v minulosti poradce prezidenta Václava Havla, nás zasvěceně provedl základy etiky.

Na společné schůzky jsme se těšili, protože po shlédnutí videopřednášky jsme ještě alespoň hodinu i déle poseděli a při kávě a dobrotách přinesených z domova jsme si povídali buď o právě probíraném tématu nebo o zajímavých knížkách a různých novinkách. Byla jsem mile překvapená, jak jsme si od začátku semestru jsme se domlouvali na „školním výletu“, který jsme pak na konci uspořádali. Všechny byly velmi originální a vydařené. Nejraději vzpomínáme na prohlídku skupiny barokních kostelů na Broumovsku. Spolužáci mne pověřili, abych jednala v této záležitosti s panem děkanem Martinem Lanžim, správcem farnosti. On byl tak velkorysý, že svolil, dal nám důvěru a půjčil nám na jeden den klíče od těchto kostelů. Stihli jsme objet osobními auty a prohlédnout si všechny venkovské kostelíky v broumovské kotlině a obdivovali jejich jednoduhost, vznešenou krásu i tajemnou atmosféru, a to ve Verněřovicích, Ruprechticích, Vižňově, Heřmánkovicích, Šonově, Otovicích, Martínkovicích a nakonec ještě v Božanově. Martínkovický kostel sice není dílem stavitelů Kryštofa a Kiliána Dientzenhoferových, autorství je připisováno Martinu Allio, ale když už jsme měli klíče, nemohli jsme ho přece vynechat! Do broumovského

klášteře, jehož barokní přestavba je také dílem Dientzenhoferů, jsme si zajeli autobusem a absolvovali jsme návštěvu písařské dílny neboli Skriptoria.

Když jsme probírali další téma pojednávající o baroku, zvolili jsme výlet do Kuksu. Nejprve jsme si prošli „Betlém“ u Kuksu a obdivovali dílo Matyáše Brauna v přírodě a připomněli si, že hrabě Špork (který tuto práci Braunovi zadal) se možná inspiroval při návštěvě adršpašských skal v roce 1723. Pak jsme osobními auty popojeli a navštívili nejprve Muzeum barokního tisku, které připomíná významnou osobnost Michaela Heinricha Rentze, dvorního měděrytce hraběte Františka Antonína Šporka a také jsme si prohlédli hospital a výlet zakončili lapidáriem, kde jsou uchovávány originály soch cností a neřestí Matyáše Brauna.

Studium genealogie jsme zase spojili s návštěvou Státního okresního archivu v Náchodě, kde se nám věnoval celé dopoledne vedoucí archivu PhDr. Jaroslav Čáp a jeden z odborných archivářů Vojtěch Klíma. Ukázali nám archivní „poklady“ jako například nejstarší písemnost náchodského regionu pergamenovou listinu pro Polici nad Metují z r. 1253, nejstarší pergamenovou knihu města Broumova, založenou v roce 1407 nebo „smolnou knihu“ městečka Stárkova, vedenou od konce 16. do počátku 18. století, kde jsou zapsány výsledky provinilců podle útrpného práva.

Téma České dějiny a jejich souvislosti jsme zakončili výletem do Trutnovského muzea, kde jsme byli přátelsky přijati historikem a zastupcem ředitele muzea PhDr. Ondřejem Vašatou a po jeho zajímavé přednášce o historii Trutnova si prohlédli muzejní expozice. Tehdy jsme právě ukončili tříleté studium. Do Prahy na promoce jsme ale nakonec nejeli, protože podmínky pro nás nebyly příznivé. Naše skupina se měla do Prahy dopravit již před 9 hodinou ráno, což vzhledem k velké vzdálenosti a nepříznivému počasí v tom období nepřipadalo v úvahu. Tak jsme to nakonec společně oslavili v teplickém Café Bistru „Na kus řeči“. A pokračovali jsme v dalším studiu, v dalším objevování, studování

a absolvování zajímavých témat. Během druhého tříletého cyklu nám společné schůzky přezkázil „covid“. Tak jsme stejně jako všichni žáci a studenti studovali doma.

Do dnešních dnů jsme zvládli už 18 tematických okruhů! Bohužel se naše skupinka studentů „třetího věku“ postupně zmenšila. Dva naši milí spolužáci Květa Musílková a Jarda Chmelař nás opustili na „druhý břeh“ a někteří onemocněli nebo již nechtěli dále pokračovat. Ale zdravé jádro zůstalo, takže nakonec my, které jsme vytrvaly, jsme se po 9 letech studia mohly v lednu vypravit do Prahy na zaslouženou promoce! Velký dík patří paní ředitelce základní a mateřské školy Mgr. Karolíně Gottsteinové, která naše studium celou dobu řídila a organizovala, a naší spolužačce Květě Mackové, která nás vždy o všem důležitém informovala a tvořila tak „spojku“ mezi námi a paní ředitelkou. Sluší se rovněž poděkovat bývalému starostovi Bohuslavu Urbanovi a bývalé starostce Daně Cahové i místostarostce Haně Balínové, kteří jako představitelé obce Adršpach naše studium všemožně podporovali. Takže nakonec se také zúčastnili i slavnostního aktu v Praze na Zemědělské uni-

verzité. Dana Cahová a Hana Balínová zároveň i jako studentky U3V. Nakonec upřímně a srdečně děkujeme současnému starostovi Jakubu Vajdovi a místostarostovi Tomáši Dimterovi, kteří nad námi i nadále drží „ochrannou ruku“, váží si našich aktivit. Byli to oni, kteří nám spolu s paní ředitelkou školy výlet do Prahy uspořádali a zorganizovali. Mimo promoce, která byla hlavním bodem programu cesty, jsme ještě zažili milé překvapení! Tomáš Dimter nás pozval nejprve na kávu do vyhlášené secesní restaurace Café Imperial, kterou vede Zdeněk Pohlreich. Ale největší překvapení nás čekalo o několik ulic dále v restauraci Červený jelen, kde nás srdečně uvítal milý a sympatický šéfkuchař Marek Fichtner, rodák z Adršpachu. Tady jsme příjemně poobědvali a pak odjeli na Českou zemědělskou univerzitu v Praze-Suchbole, kde jsme se zúčastnili slavnostního ceremoniálu promoce. Jedna kapitola končí, další je před námi. Přeji všem hodně zdraví a energie do dalších let studia!

Za všechny přítelkyně spolužačky virtuální U3V v Adršpachu.

PhDr. Miroslava Moravcová

Ples pod skalami

Co mají společného divoké prase, kubík dřeva, jehně, sud piva, uzená masa, dorty nebo třeba balanční deska? Toto vše a mnoho dalšího bylo součástí tomboly. Ta byla rozdána na již třetím plese pořádaném spolkem dobrovolných hasičů Dolního Adršpachu.

Ples se uskutečnil stejně jako minulý rok začátkem března v Hotelu Skalní město v Dolním Adršpachu. Červený koberec, restaurovaná koňská stříkačka z přelomu 19. a 20. století a bafající stabilák před vstupem do hotelu letos přivítaly velké množství plesajících. Kromě plného baru byly pro ně nachystané chlebičky, tlačenka i věnečky, to vše korunováno gur-

mánskou specialitou Marka Fichtnera boeuf bourguignonne (hovězí po burgundsku). K tanci nám tentokrát evergreeny i klasiku zahrála poličská hudební skupina Medium.

Plesová sezóna je za námi a před námi jsou jarní a letní akce. Náš spolek by Vás rád pozval na druhý ročník námi pořádané přehlídky

starých strojů, která minulý rok slavila velký úspěch. Přehlídka včetně občerstvení a zábavných aktivit, zakončená hudebním vystoupením kapely After 40, se uskuteční v sobotu 20. července. Takže na viděnou tam, pokud ne dříve, na některé z dalších akcí.

Za SDHDA Hana Kubiasová

Dobrovolní hasiči z Horního – bilance roku 2023

Naším hlavním posláním je pomáhat lidem v nouzi. Rok 2023 se příliš nelišil od let ostatních, ale přece jen byl v něčem výjimečný. Strohá bilance říká, že v loňském roce byla výjezdová jednotka vyslána celkem k 29 událostem, přičemž se jednalo především o dopravní nehody, únik ropných látek, menší či větší požáry, minimalizaci škod způsobených velkou vodou, pády horolezců, transporty pacientů, ale také nejrůznější zranění či slabosti zejména návštěvníků našeho skalního města.

Výjezdy do skal jsou obecně náročné, ale něco jiného je zvrtnutý kotník a něco jiného pád ze skály, kdy život lezce visí doslova na vlásku a jde doslova o minuty. Tak tomu bylo vloni v Řeřichové roklí. Těžce přístupný terén vyžaduje specifické dovednosti, navíc k transportu bývá často nutné přivolat záchranářský vrtulník, který v podvěsu dopraví pacienty na bezpečné místo, kde si je v případě lehčích zranění převezme záchranná služba, nebo je transportuje přímo do nemocnice.

A i když naši hasiči nejsou žádná tintítka, tak snášení pacientů s poraněním dolních končetin po úzkých schodech a jejich bezpečné dopravení k záchranné službě dá někdy pořádně zabrat. Vedle úkolů spjatých s výkonem funkce dobrovolného hasiče, které zajišťuje výjezdová jednotka, také pomáháme životu v obci a jako řádný spolek se snažíme na svou činnost shánět peníze, kde se dá, třeba pořádáním plesu nebo jiných kulturních akcí. Takže jsme konečně mohli po hubených covidových letech uspořádat tradiční Hasičský ples s hosty vy-

chvalovaným gulášem a smaženými řízků, ke kterým pivečko teklo proudem. K tanci a poslechu hrála kapela Bumble Bee Band.

V únoru jsme se zúčastnili prvního masopustu v Adršpachu, v březnu se v závodní jídelně Continental konal Dětský karneval a v dubnu proběhl sběr železa. Při filipojakubské noci, nám k tanci hrál Pavel Fulka.

V květnu se slavilo 100 let od prvního výstupu na Krále a hasiči na akci Ať žije Král!!!, kterou pořádala obec, postarali o občerstvení. Úspěch mělo maso a zelenina pečené v lorně, o což se postaral náš šéfkuchař Josef Vajsar, a veliký úspěch měl i sójový guláš, který uvařila Petra Hrašová. 3. 6. děti oslavily svůj mezinárodní den, na kterém nechyběl kolotoč, skákací hrady, modely aut, tanků a traktorů, které přivezl dlouholetý obyvatel Adršpachu František Lamka a spol. Navštívili nás i zástupci policie ČR a na závěr se děti vydováděly v oblíbené párty pění. O moderování se postaral Pepa Thurik, toho to tak bavilo, až jsme museli schovat mikrofon. V červnu si děti z Mateřské

školy vyzkoušely, jaké to je být hasičem, a poté jsme pomohli s organizací školní akce Festival múz na zámku.

Zúčastnili jsme se také přehlídky starých strojů, kterou pořádali přátelé ze Spolku dobrovolných hasičů Dolní Adršpach, na které si návštěvníci mohli prohlédnout cisternu Tatra a zkusit si sestřelit proudem vody lahev s pískem. Mnoho vystavených strojů, skvělá zábava i občerstvení, prostě paráda.

V září jsme se v Olivětině sešli s bratry z SDH Veba 01 Olivětín, se kterými jsme již 21 let v družbě. Nechybělo každoroční opékání prasete a rok 2023 byl ukončen obrovských úspěchem v anketě Dobrovolný Hasič roku.

Naši proškolení vedoucí Jan Vala a Jiří Habart se pravidelně věnují mladým hasičům, i když jich už kvůli školám a lenivosti moc není, neustále se zlepšují. Pokud se chcete stát našim mladým hasičem nebo hasičkou, dveře máme otevřené. Hasiči se nikdy nenudí...

Přátelé, buďte na sebe opatrní!

Za SDH Adršpach Verča Thuriková

Tradiční hasičský ples

Naši plesovou sezónu zahajuje tradiční hasičský ples v Horním Adršpachu. 10. února proběhl na výbornou. O skvělém hasičském guláš se postarali naši kuchařští mistři Josef Vajsar a Jiří Rutkay, o bezvadnou taneční muziku kapela Bumble Bee Band a o celkovou zábavu a pohodu návštěvníků pečoval sebraný tým až do dvou do rána..

O půlnoci se losovala bohatá tombola. Víme, že například kuchyňský robot zůstal v Horním Adršpachu, mobilní telefon putoval do Chvalče a první cena, kterou letos byla elektrokoloběžka, zamířila do Broumova. Ve dvě jsme skončili, ale za pár hodin muselo být všechno v původním stavu, aby mohly kuchařky připravovat dobroty pro zaměstnance Continentalu.

Obrovské poděkování patří nejen firmě Continental za půjčení jídelny a přílehlých prostor, ale všem sponzorům, bez kterých bychom tuto akci nemohli pořádat. A díky celému pořadatelskému týmu za skvělou práci. A do kalendářů si zapište termín příštího plesu: 8. 2. 2025.

Veronika Thuriková

Dřevorubec roku

Pavel Cohla je zakladatel a hlavní organizátor oblíbené lednové akce zvané Dřevorubec roku, která se koná v Adršpachu. Letos proběhl 13. ročník a jeho průběh Pavel popsal ve svém osobním ohlédnutí.

Všichni svatí stáli při nás, pomyslel jsem si, když se 20. ledna začalo rozednívat, a já viděl, že letošní počasí nám vynahradí náročnost příprav, které patřily k těm nejtěžším v historii adršpašského Dřevorubce. Je 7 hodin ráno a já za parkovištěm v Dolním Adršpachu kontroluju celý areál. Silný vítr v noci našťastí nic nezničil a všechno je tak, jak jsme to předchozí den opustili. Po chvíli přijíždí pan Prchlík se svým občerstvením a pouští se do práce – opékání prasátka. Já vytahuji seznam věcí, které se musí připravit a dodělat. Na téhle akci patří vrtochy počasí mezi nejméně předvídatelné, takže musíme být připraveni na mráz minus deset stupňů, stejně jako na slejvák nebo bláto. Udělat podobnou akci v létě by bylo sice jednodušší, ale taky méně dramatické. V lednu do poslední hodiny nevím, jak se věci vyvinou.

Zbývají nám 2 hodiny na přípravu placu, do toho najíždějí vystavující firmy, staví se stany, Venda Svoboda dorazí s elektrocentrálou. Zdar, kamaráde, říkám mu, tvoje auto stojí tady, centrálou, prosím, postav tamhle. Dík, přitaká Venda. Objevuje se zvukař Roman Kaur a zkouší zapojit kabely a oživit mikrofon, o kousek dál sokolníci vyndávají dravce z klecí a kočí Honza Vlach vyvádí valacha. Neměl to měl být hřebec? vyzvídám. Sorry, kámo, hřebce jsem nevezl, dneska bych ho k dětem nepustil! Ráno byl trochu jankovitej. Poděkuju mu, jsem rád, že myslí na bezpečnost. Hlavně, ať se nic nestane. Mám radost, že jsi tu. Místo máš, jak jsme se domluvili. Klády tam jsou? Jasně. Hej, houknu na řidiče v lakatoši, na parkoviště musíš branou atd. atd.

V devět hodin začíná prezentace, vím, že z původně přihlášených 28 závodníků jich už pár odpadlo. Večer před závody se jich omluvilo

šest, další čtyři teď ráno. Ale pořad je to dobrý. Nazdar, zakřeni se na mě Tomáš Miewald z motorových saní. Zdar, všechno je jasné? ptám se zbytečně, protože na Toma je spoleh. Startuješ, jak jsme se domluvili, ale dej si prosím pozor na toho konika při projíždkách a předváděčkách tahání. Tomáš dobře ví, co dělá.

Blíží se desátá, budeme začínat.

Krátký úvod věnujeme vzpomínce na kamarády, co se nevrátili z lesa. Letošní třináctý ročník byl věnován vzpomínce na Pavla Sauera, spoluzakladatele myšlenky dřevorubeckých závodů v Adršpachu.

Rozhoupal jsem na zvon, jehož dunění zahájilo minutu ticha, po které Dándý na kytaru a Jana Pecková na housle zahráli Při strážnickej bráně. Hodně z nás má slzy na krajíčku, ale adrenalin ve mně pulzuje. Jde se na to.

V první disciplíně, což je úvaz klád za lakatoše, vítězí Tomáš Novotný z Kunčic. V druhé, tedy výměně řetězu s kontrolním řezem, dominuje Tomáš Tryzna z nedaleké Chvalče a v následující nakládce opět Tomáš, tentokrát Jančík z Prlova (Valach). Ve čtvrté přesekal volně ležící poleno o průměru 20 centimetrů nejrychleji Marek Janiga ze slovenského Ružomberoku, který musel ujet 600 kilometrů, aby si zazavodil. V odvětování, tedy v páté, divácky nejatraktivnější disciplíně, vyhrál náš starosta Jakub Vajda, který po součtu bodů šel do poslední disciplíny z prvního místa. Měl tedy možnost si jako první vybrat kládu (strom), kterou bude kácet na určený cíl, ale startovat bude jako poslední, aby měl přehled, jak jsou na tom ostatní.

Ajajaj, už to vidím. Možná nervozita a nápor posledních dní, kdy Kuba musel vést úřad sta-

rosty, ale taky chystat dřevní hmotu na dřevorubce, za což mu patří obrovský dík, si vybírájí svou daň v posledních vteřinách závodu. Kmen spadl asi osmdesát centimetrů jinak, než měl. Škoda. I tak krásné čtvrté místo. Kuba se zlobit nemusí, vždyť už to vyhrál třikrát. Ale trochu zklamání na něm vidět je.

Ještě si párkrát potřešu rukama s několika návštěvníky, kterých letos přišlo sice o něco méně než v dobách předcovidových, i když 1600 diváků v mrazivém slunečném dni je určitě parádní číslo, a je konec. Tedy konec pro diváky. Ti se rozejdou domů nebo do hospody, já s celým týmem se pouštím do bourání a baleňích zapůjčených stanů, lavic, stolů... a za hodinu odjíždí první kontejner. Plní se káry i auta vším, co se musí odvézt. V 17 hodin je závodišťe prázdné a my se jdeme domů připravit na dřevorubecké sezení. Už po dvaadvacáté, ale v hlavě už mi vrtá, že mě čeká druhá, neméně důležitá polovina akce, tedy dokončit úklid a hlavně osobně navštívit a poděkovat všem, kdo nám pomáhali, aby se akce vydařila, což mi zabere další měsíc nebo spíš dva. Ale stálo to za to. Soupis všech, kdo nám s organizací závodu pomáhali, je dlouhý. Věřím, že všem, kdo jakkoli přiložil ruku k dílu, jsem poděkoval osobně, tak touto cestou děkuju především moji milované ženě, že při mně stojí, i když je to týden před akcí určitě na hlavu, a dětem, že bývám trochu nervózní.

A dík patří i vám, co jste přišli. Doufám, že se vám to líbilo. Tak 18. ledna 2025 na shledanou.

**Pavel Cohla
Fotky Tomáš Cohla**

Někam patřit

Kdy vznikla idea Dřevorubce?

Je to 25 let, co jsem udělal první dřevorubecké sezení... Sešli jsme se v kolibě v Horním Adršpachu, která už pár let nestojí, a povídali si. Bylo nás dvanáct, na 9. ročníku už nás bylo 25. A právě při devátém ročníku nás napadlo, že by 10. ročník sezení mohly zpestřit závody. Říkali jsme si, že Adršpach je známý díky skálám, ale občas také kolonami na příjezdových cestách. A že v zimě tady bývá mrtvo. A tak se zrodil nápad něco udělat. 1. ročník se ještě konal v lomečku za Kašpárkárnou, ale od 2. ročníku se už závodí pod Křížovým vrchem... Po covidové pauze měl letošní ročník závodů pořadové číslo 13.

A proč zrovna dřevorubecké závody?

Jako dřevorubec se živím, ale nějakou dobu jsem váhal, kam vlastně patřím. A dřevorubecká práce si mě přitáhla. Mám rád les, lidi kolem náročné, ale krásné práce. Spojení dřevorubecké práce s úžasnou scenerií skal v zádech mi připadalo jako dobrá možnost, jak sezvat lidi, jak se říká, „stejně krevní skupiny“.

V čem jsou zrovna adršpašské závody jedinečné?

Nechtěl jsem, aby to byl dřevorubecký sport, který vidíte v televizi, ale aby jednotlivé disciplíny odrážely reálnou práci v lese. Občas se stává, že sem přijede nějaký závodník, který je zvyklý na ideální podmínky, ale to pak většinou pohoří, protože tady nejsou podmínky nikdy ideální, ale vždycky reálné.

Velkou roli hraje také nevypočitatelnost počasí. V polovině ledna může být mráz, ale taky může lít jako z konve nebo být mlha až na zem... Každé počasí pak vyžaduje trochu jiný způsob práce. A díky tomu můžu tvrdit, že zatím nebyly dva ročníky stejné.

Jaké disciplíny jsou těžké?

I když to vypadá jako hračka, tak svižně naložit a narovnat 10 polen, které měří přibližně metr a váží až 35 kg, na valník ve výšce 140 cm, to dá zabrat i silnému chlapovi. A přeskávání volně ležícího polena taky není zrovna hračka. Ale ani divácky atraktivní odvětvování není snadné, stačí chvilka nepozornosti a hned je malér. A závěrečné kácení na přesnost je parádní ukáзка citu a přesnosti.

Jak dlouho se taková akce chystá?

Když se podívám do deníku, které si zakládám

pro každý ročník nový, a kam si zapisuju čas strávený organizací, vidím, že jsem začal na začátku září a všechno muselo být dojednané do 20. prosince. Ale největší záběr připadá na leden, kdy jsem se závodům věnoval celkem 246 hodin!

A co tě na tom baví?

Potkáme se s kamarády z oboru ze všech koutů Čech, Moravy Slovenska, probereme dění v lese nebo společné radosti i starosti. Mám rad tu dřevorubeckou partu, kde se všichni známe, a s kým se náhodou neznáme, s tím se rychle poznáme. A taky mám radost, když vidím, že to přes všechny problémy dobře dopadne. Je to paráda patřit do téhle dřevorubecké party.

Rozhovor vedl Tomáš Dimter

Srdcová záležitost

Rok se s rokem sešel a my máme za sebou v pořadí osmý ročník závodů AixAdrBoulder Session v Adršpachu. Kdybychom měli být upřímní, jedná se o amatérské závody. Ale to se nám už ani nechce tvrdit... Má se to tak, že celá akce je postavená na partě nadšenců a dobrovolníků, kteří s každým dalším ročníkem koukají, jak jim závody bobtnají pod rukama. A stávají se méně a méně amatérskými. Ádrboulder session nejsou jen závody, je to session se vším všudy. V myslích pořadatelů nejsou závody jen o skvělých bouldrech. Stejně důležité jsou pro nás ceny pro vítěze, tombola, a především kvalitní a ještě lepší kapely na večírek!

Nejdříve ale malá rekapitulace

V letošním roce jsme zkusili premiéru s neuvěřitelnými 159 přihlášenými závodníky. Byla to pro nás organizační výzva, nicméně díky malé výhodě našich závodů bylo možné všechny do startovní listiny narvat. Jak to?

Jak to, že se tam vejde tolik závodníků?

Celkem 20 kvalifikačních boulderů jsme rozdělili na dvě místa. Na co jsme opravdu pyšní, je naše speciální stěna ve sportovní hale v Horním Adršpachu, jejíž prostor nám v rámci sponzoringu propůjčuje TJ Jiskra Adršpach. S plochou přes 120 m² poskytla letos místo pro 12 závodních problémů. Věděli jste, že se tahle bouldrovka ve sportovní hale staví vždy speciálně jen pro závody a zbytek roku čeká složená v garáži? V pondělí po závodním víkendu tak v hale najdete jen vyleštěné parkety, čekající na hodinu školního tělocviku nebo florbalový kroužek. Za to se na tomto místě hodí poděkovat místním lezcům, kteří si vždycky najdou čas, aby nám stěnu pomohli postavit a po závodech složit. A není to snadná práce! Děkujeme.

Přes 100 m² další lezecké plochy poskytla ještě relativně nová bouldrovka v Dolním Adršpachu, na kterou přispěla jak šikorá veřejnost, tak KHK, soukromí sponzoři a velkým dílem především i obec Adršpach. Díky ní jsme mohli počet závodníků

rozšířit na současných cca 150. Na boudleringové stěně Ádrboulder bylo postaveno 8 závodních boulderů.

Protože nám záleží na každém závodníkovi, snažíme se výměnou za startovné nabídnout nejen kvalitní bouldering, ale i startovní balíček. Letos byl například v balíčku poukaz na jídlo od našeho sponzora Qadr, zdravé mlsání od Chimpanzee a Marva tyčinek a voda a ovoce (které tradičně zůstává tak trochu na ocet). Každoročně je také možnost objednat si při registraci závodní triko. Jeho výroby každý rok ujmá místní Blue Fly v čele s Petrem Kohoutkem.

Jak napovídá název závodů, největším partnerem jsou nám kluci a holky z legendárních AIX holds. Co se nám díky AIX daří zachovat a v čem hodláme pokračovat? Při kvalifikaci je pro nás zásadní, aby se nebál přijet vůbec nikdo. Ať už leze jakkoliv, kvalifikační bouldery stavíme pro zábavu lezcům všech úrovní, a toho se budeme držet i nadále. Finále se pak díky týmu Vildy Chejna stává tou nejnapínavější podívanou, která prověří všechny aspekty top účastníků závodů.

Gratulace vítězům!

Z kvalifikace letos do finále postupovalo 7 nejlepších z každé kategorie. Konkurence byla nemalá a finálovému souboji byla radost fandit.

Z mužů nakonec zvítězil Marek Jeliga následovaný Honzou Vopatem a Matějem Svojtkou. První místo v ženské kategorii patří po zásluze Petře Růžičkové. Druhé místo vybojovala Michaela Hornychová a pomyslný bronz si odnáší Eliška Novotná.

Kdo všechno nás letos podpořil?

Na co jsme na závodech také náležitě pyšní je podpora sponzorů, kterou nám každoročně věnují. Díky tomu můžeme pro vítěze pravidelně nachystat nemalé prizemoney čili peníze za umístění a k tomu přihodit pár materiálních cen. Finalistů je ale každoročně jen hrstka v porovnání s celkovým počtem startujících. Proto se držíme zavedené tradice a všichni závodníci, kteří odevzdají startovní lístek, mohou vyhrát v tombole. A ne v jen tak ledajaké! Vyhrát se dá třeba nové lano, poukázka na koupi lezeček nebo na jejich opravu, barevné oblečení, dobroty od Adventure Menu, maglajzky, shybovací lišty... Letos byly dokonce v tombole i výtisky slavných Písařů!

Jmenovitě chceme na tomto místě poděkovat QADR rest a bar za finanční i materiální podporu, obci Adršpach za finanční podporu, Blue Fly za tisk a výrobu závodních triček.

Prostor pro závodní Pop Up bouldrovku poskytla TJ Jiskra Adršpach. Ceny pro vítěze a ceny v tombole pro závodníky jsme mohli rozdat díky firmám

Hudy sport, Petzl, Direct Alpine, Montagne, Adventure Menu, Chillaz, A Muerte, Marva, Chimpanzee, Restday, Aguglia, dokonce i polská firma Heartbeat dodala krásné oblečení.

Za krásné fotky ze závodů děkujeme Lukáši Černému ze Slackshow.

A nakonec letos velké ovace pro kapely Dukla Vozovna a Bezbuk. Hospodu jsme pro ně vyklidili tak, že zůstal jen velký taneční parket s barem, a věděli jsme proč! Večírek byl standardně tak divoký, že z něj bylo více zranění než ze závodů. Co ještě dodat? Že jsme neuvěřitelně vděční každému jednotlivci, který při přípravě závodů přiloží i na tu nejmenší chvíli ruku k dílu. Každému sponzorovi, který nám svou účastí ukáže, že naše akce stojí za podporu. Každému závodníkovi, který nám projeví důvěru svojí přihláškou.

Maglajz na bouldrovcce se sotva usadil a my už přemýšlíme, jak závody do příštího roku vylepšit. Zatím nejlepší nápad, který přišel pravděpodobně v průběhu večírku, je uspořádat dvoudenní boulder festival... Původně lokální setkání lezců se totiž dostalo na mapu mezi nejlepší české boulderingové závody. ABS je zkrátka srdcová záležitost. Doufáme, že nejen pro nás.

Anna Havelková

Ze života Jiskry

Je tu jaro, a tak vás všechny zveme do sportovního areálu TJ Jiskry Adršpach. Připraveny jsou pro vás kurty, na kterých je možné zahrát si tenis, volejbal i nohejbal. Ale ani přes zimu jsme nezaháleli. Kromě tradičního plavání v Náchodě (9x) a bruslení v Turnově (4x), jsme intenzivně pracovali i na údržbě a zvelebování naší tělocvičny. Podařilo se nám vymalovat vnitřní prostory a vyměnit osvětlení za nové, svítivější i úspornější. V současné době probíhá za plného provozu oprava střechy. Náš velký dík patří TS Adršpach s.r.o. za finanční dar, za který jsme nakoupili tréninkové překážky, kužely, žíněnky, cvičební lavice a branky na florbal a fotbal.

Rádi Vás přivítáme v našem areálu. Máme nového správce (Miloš Zahrádka, tel.: +420 602 615 535), který je vám plně k dispozici, když budete mít zájem si v tělocvičně nebo na kurtech zasportovat. Celý areál je také možné si pronajmout.

Ing. Pavel Chalupník, předseda TJ Jiskra Adršpach

Adršpašské čarodějnice

Noc čarodějnic nebo také Filipojakubská noc. I tak se někdy říká zvláštnímu svátku Pálení čarodějnic, který připadá na noc z 30. dubna na 1. května. Pálení čarodějnic se postupně stalo významným svátkem, který provází oslavy po celém světě, zapalují se ohně, staví se májky, tančí se a slaví až do ranních hodin, kdy se zamilované páry chodí líbat pod rozkvetlé stromy.

Dnes se tento svátek nebere tak vážně, jak tomu bylo před lety, lidé se nepotřebují chránit před čarodějnicemi, a dokonce se jich ani nebojí. V souvislosti s tímto svátkem vzniklo v České republice několik různých spolků, které pořádají srazy na různých odlehlých místech a tváří se, že jsou skutečně čarodějnice. Nejenže mají vlastní zákoník, ale dokonce i podmínky přijetí do takového spolku jsou velmi přísné, a ne každý je dokáže splnit. Řekněme, že když bude uchazečka naprosto odporného vzezření, smrdět bude až za roh, vlasy si nebude česat minimálně rok a jejím nejoblíbenějším zvířetem bude slizký had, zřejmě bude přijata. Pěkné a vyvoněné holky nemají v takových spolcích své místo ani za nic.

V České republice existuje dokonce Federace čarodějnic, která stanovuje zákony a vyhlášky týkající se pravidel platných právě pro čarodějnice. Zde jsou některé pikantnosti, na které je možné v zákoníku čarodějnic opravdu narazit:

- Létat se povoluje pouze v podroušeném stavu s minimálním množstvím mandragory v krvi (0,89417 promile)
- Koštětem rozumíme dopravní prostředek čarodějnice, včetně vysavače. Vysavač musí být v takovém případě vybaven spínačem „Tahem zapni, stiskem vypni“.

- Létat se povoluje maximální rychlostí 1320 k. o. s. (kočičích ocasů za sekundu)
- Je zakázáno posmívat se pomaleji letícím pilotům tryskových letadel, okolo letícím ptákům a chytat se raket nebo vrtulníků
- Při předlétávání a míjení se dodržuje odstup alespoň 10 n. k. (netopýřích křídel)
- Koště musí být na přídí osvětleno černou kočkou svítící zelenými očima

V Adršpachu sice žádný čarodějnický spolek není, ale čarodějnice tu máme parádní. Nejsou smradlavé a jsou krásně šeredné. Jako obvykle jsme se na oslavu čarodějnic sešli u hasičské zbrojnice, kde bylo připravené několik soutěží a spousty zábavy pro děti, které si mohly zahrát golf, malovat, hledat myšku aj.

Poté to přišlo. Krásně šeredné čarodějnice si vzaly svá košťata a sešly se před hasičárnou, kde předvedly dokonalý taneček na písničku Petra Foxe Schüttel deinen Speck, což v překladu znamená „protřepej špek“. Osobně děkuji: Saše, Míše M., Ivě, Viky, Sašence, paní poštačce, Hance a spol. Obrovské poděkování patří samozřejmě obecnostvu, které si vyžádalo přídavek. Následující song strhl k tanci i další krasavice, takže jsme všichni společně mohli protřepat špeky. Po tanečku došlo na volbu miss Čarodějnice Adršpach 2024. Odborná porota ve složení

manželů Nevoránkových a Šrámkových vybrala nejlepší masky. Puzzle si odnesl Máťa v masce čaroděje, Anička dostala vtipná razítka, Sofinka dostala čarodějnické samolepky na zeď, což muselo její maminku určitě potěšit. Šerpu Malá Čarodějka získala Viktorka, šerpou 100% Čarodějnice se pyšní Miluška Kročilová a za Miss Čarodějnice jsem byla zvolena já. Ale když se v pozdních hodinách jako vloni objevila neznámá Čarodějnice, svého titulu jsem se vzdala a předala ho neznámé, krásně šeredné kolegyni. Pak zaplála vatra a přestože bylo větrno, čarodějnice vytvořená Milčou a Sašou Kročilovic byla rádně upálena. Oheň ostřím zrakem hlídali naši hasiči, a proto se mohlo vesele tančit, pít, no prostě se dokonale odreagovat.

Za SDH Adršpach Verča Thuriková

MLADÍ HASIČI z Adršpachu

přijmou mezi sebe nové členy

Věk: 6-15 let

Kdy: každou středu od 17 hodin

Kde: Hasičárna v Horním Adršpachu

ved. kolektivu mh: Vala Jan tel.: 604 150 665
ved. družstva mh: Habart Jiří tel.: 604 446 786

Co nás čeká

1. 6. 2024

Den obce

1. června 2024 proběhne oslava 676. výročí první zmínky o Adršpachu. Naším cílem je pozvat všechny spoluobčany v jeden den na jedno místo a společně si popovídat, pobavit se, zatančit si nebo jen hodit na chvíli všechny starosti za hlavu. Zveme tedy obyvatele Adršpachu bez ohledu na věk, zdravotní stav i momentální náladu nebo počasí, protože věříme, že se pobaví úplně všichni. Tento den jsme naplánovali tak, aby nepřišly zkrátka nejen děti, ale také jejich rodiče či prarodiče.

O Adršpachu se poprvé dozvídáme z návrhu zemského zákoníku Majestas Carolina, kde se uvádí adršpašský hrad termínem Eberspach castrum. Je možné, že to všechno bylo trochu jinak, ale přeje si nedáme zkazit důvod k oslavě pochybnou historickou pravdou. Vloni jsme to nestihli, protože nám sebralo dost sil pořádání akce nazvané *At žije Král!* věnované 100. výročí vylezení první věže v Adršpašských skalách. Ale letos to klaplo. Na své si přijdou místní i přespolní. Pro děti je přichystáno více než 20 atrakcí, kolotočem a skákacím hradem počínaje, laserovou střelnicí, sportovními soutěžemi nebo oblíbenou párty pěnou konče. Pro dospělé je nachystán bohatý hudební program. K vidění bude nejen moderní hasičská technika, ale přijede i Máňa dolnoadršpašských hasičů. A nemůže chybět ani někdejší Adršpašák František Lamka s ukázkou modelářské techniky. Přijďte, je to náš svátek, naše oslava.

7. 6. 2024

Noc kostelů

Po loňském úspěchu se i letos obec Adršpach připojuje k Noci kostelů. S hudebním programem vystoupí děti Základní umělecké školy v Polici nad Metují a program doprovodí děti z adršpašské školy. Tématem letošní Noci kostelů je srdce. Nejen tento den máme příležitost svá srdce otevřít, zpřístupnit, možná dokonce vylít a nechat proměnit. Bez ohledu na to, jak to s vírou máme a zda patříme do nějaké konkrétní tradice. Kostely budou pro každého otevřeny. Co na to naše srdce? Večerem provede Pavla Brandová. Za podpory Technických služeb Adršpach.

12. 7. 2024

Do Adršpachu za violoncellistou Jiřím Bártou

V rámci Dvořákova festivalu vystoupí v kostele Povýšení svatého Kříže v Horním Adršpachu v pátek 12. července 2024 od 19 hodin jeden z nejlepších violoncellistů své generace Jiří Bárta s dcerou Aylou. Na programu bude ArvoPärt a Zoltán Kodály. Srdečně zveme! Nenechte si ujít tuhle jedinečnou událost, bude to skvělé! Vstupné 150 Kč.

15. 6. 2024

Deset let zámku Adršpach

Většina z nás si určitě pamatuje zuřivě spory o to, zda ho koupit, nebo nekoupit. Díky obrovskému nasazení vedení obce, zejména Michala Kozára, se povedlo zámek získat. Doslova za pár milionů, za částku, za kterou si dnes nepořídíme ani čtyřpokojový byt v Praze... Letos tomu bude deset let, co se zámek otevřel veřejnosti, a k tomuto výročí jsme nachystali malou oslavu, na které nebude chybět kapela Poutníci, jednodenní výstava parádních vláček nebo otevření sezónní výstavy Zámek s vůní benzínu o šlechtě a jejich lásce k motorismu. Na výstavě se poprvé objeví také komentované snímky vozového parku posledních majitelů panství Adršpach, rodiny Nádherných. Občerstvení zajištěno.

Poděkování

Děkujeme vedení obce Adršpach za to, že uspořádalo vánoční benefiční koncert pro našeho syna. Vážíme si toho a výtěžek z dobrovolného vstupného využijeme na zlepšení podmínek našeho syna.

Martina a Miloš Pražákoví

Musíme si pomáhat

Nikdo z nás si to nepřeje, ale občas k tomu přesto dojde: najednou nejsme schopni se pohnout, skolí nás nemoc nebo zmůže osud.

Jestli se dostanete do podobné životní situace nebo stavu nouze, obec je vám nablízku.

Potřebujete zavést k lékaři, nakoupit nebo vyřídit něco nutného, tak neváhejte a zavolejte nám. Pokud to bude jen trochu možné, pokusíme se najít řešení, jak pomoci a překonat momentální stav nouze.

Netřeba se cítit trapně!

**Žijeme spolu,
tak si přeje musíme pomáhat.**

Sousedé sobě

Potřebujete naštipat dříví,
posekat trávu,
postarat se o zahradu,
upéct koláče nebo dort,
odvézt psa nebo kočku k veterináři,
spravit něco na domě
a tak podobně?

**Napište nám na úřad,
zkusíme najít řešení.**

**Pište ale i vy,
co jste zruční a nebojíte se práce:**

**Umíte něco lépe nebo rychleji než jiní
a jste ochotni nabídnout své služby,
tak nám napište,
rádi nabídku uveřejníme.**

Zpravodaj hledá fotografa/ku!

**Naše obec se mění každý den,
pomozte nám
zachytit zajímavé okamžiky
z její proměny.**

Líbí se vám rozkvetlá louka,
paučina v trávě nebo jen západ slunce,
tak neváhejte a pošlete nám
snímek z mobilu nebo fotoaparátu.

**Každý měsíc jich pár vybereme
a otiskneme.**

mistostarosta@obecadrspach.cz

Adršpašští včelaři

Možná jste si při procházce Adršpachem všimli úlů, některé jsou barevné, jiné pomalované, další schované ve včelínech. Anebo jste zaznamenali typické bzučení včel hledajících pyl či nektar třeba na vrbě jívě hned v předjaří nebo na pampeliškách.

Přestože v Adršpachu, a to v dobách, kdy byly obce ještě rozděleny na Horní a Dolní, existovaly dva včelařské spolky, jejichž existence sahá do roku 1900, tak dnes jsou adršpašští včelaři součástí Včelařského spolku v Teplicích nad Metují, který vede František Čáp. A i když jsme zatím samostatný spolek nezaložili, můžeme mluvit o adršpašských včelařích. Třileté odborné vzdělání na včelařském učilišti v Nasavrkách získali Pavel Vondráček a Tomáš Dimter, ostatní získávali zkušenosti praxí nebo pod dohledem zkušenějších kolegů.

V Horním Adršpachu aktivně včelaří Pavel Vondráček alias Ziki s dvacítkou včelstev, Tomáš Dimter s jedenácti včelstvy a občas i Miloš Zahrádka, zejména pokud se v jeho prázdných úlech v čase rojení nejčastěji od května do 21. června usadí neznámý, tedy většinou Zikiho roj.

V Dolním Adršpachu už desítky let včelaří Mojmir Gereg se čtyřmi včelstvy a Ewald Ungermann, který pění o dvě včelstva přenesl na syna Patrika, a Tomáš Kubias s ženou Hankou, kteří obhospodařují sedm včelstev. Na Adršpašku tak máme 50 včelstev, což je na danou rozlohu tak akorát.

Včelaření v Adršpachu s sebou nese řadu specifik, jako třeba neexistenci geneticky upravených rostlin, jakou bývá řepka, nebo u nás nenajdeme ani monokulturní porosty. Navíc nadmořská výška a pozdější rozkvět ovocných stromů nebo květin, které tvoří převážnou část naší snůšky, v podstatě znemožňuje obrovské výnosy nad 40 kg na včelstvo, které bývají běžné v nižších nadmořských výškách nebo centrech velkoměst s hojnou parkovou zelení.

A jaký je adršpašský med?

Pokaždé trochu jiný. Všichni se radujeme z prvního „jarního“ medu z ovocných stromů s příměsí maliníku a těšíme se na vo-

ňavý med z lip s příchutí citrónu, který ale přichází jednou za mnoho let, protože lípa, aby dala nektar, potřebuje specifickou vlhkost a teplotu. Takový med je ale nejlhodnější.

Co dělají včely v zimě?

Rozhodně nespí. Za podzimních a zimních teplot pod 10 °C vylétují z úlu jen sporadicky a za chladnějších teplot vytvářejí chumáč, kterým obklopí královnu či matku, a v jeho středu udržují teplotu kolem 17 °C. Matka přestává klást, včely se soustředí na udržení teploty. Po zimním slunovratu matka opět začíná klást vajíčka, které se mohou vyvíjet v teplotě 35,5 °C, takže včely musí vydatně topit a udržovat plodové hnízdo v patřičné teplotě, aby se plod nezachladil. Tou dobou jsou ve včelstvu už jen dlouhověké včely, které se rodí od srpna do září a které musí vydržet do dubna, kdy je nahrazují letní, tzv. krátkověké včely, které se uprostřed léta upracují i za dva týdny... Když v zimě nebo předjaří vystoupá teplota k deseti stupňům, chumáč se rozvolňuje a včely se vyrážejí z úlu vyprášit čili vykálet. Masivní prolety se ale konají později, když kvetou osiky, lísky, lýkovec, ale především vrby jívy a první květiny, jako třeba krokusy, bledule nebo devěsily. Pro včelaře je to nejkrásnější období roku, protože ví, že mu včely přezimovaly, což v dnešní době není zcela samozřejmé. Odhaduje se, že roč-

ně uhynie přibližně 30 % všech včelstev v důsledku nejrůznějších viróz. A s příchodem vyšších teplot začíná pro včelaře práce, jak píše přítel a kamarád Patrick Ungermann v následujícím článku, který mapuje roční práci včelaře.

Tomáš Dimter

Dudek adršpašský

Při návštěvě u Karla Krecbacha před dvěma lety jsme si povídali o ptactvu ve vesnici, a Karel utrousil, že pravidelně v dubnu vidá kolem statku, kde hospodaří jeho syn Lukáš, dudka. A letos se ho podařilo Lukášovi i vyfotit. Dudek chocholatý v Adršpachu nehnízdí, jen přetahuje, a přestože se nejedná o kriticky ohrožený druh, tak v našem regionu je jeho výskyt poměrně vzácný. Nádhera, vidíte?

td

Od jara do jara, aneb jaké je to na včelnicí

Patrick Ungermann převzal svá včelstva od tatínka Ewalda a pustil se do včelaření po hlavě. Adršpašští včelaři jsou členy Včelařského spolku v Teplicích nad Metují a každý rok má někdo z nás, nejčastěji Pavel Vondráček alias Ziki, na výroční schůzi příspěvek o včelaření v Adršpachu. Zprávu o roce 2023 jsme nechali na Patrickovi a nyní ji přinášíme i čtenářům Zpravodaje, aby si představili, co včelaření obnáší...

Vloni 28. ledna nastal čas oblevy, která nesmyla všechen sníh a pomalu končila v mírném mrazíku. Dva následující týdny patřily oblevě s odtáním všeho sněhu. V sobotu 11. února byl velmi slunečný den, který včelstva využila do dvou hodin odpoledne k prvnímu výraznému proletu s vyprášením se, jak se mezi včelaři říká vyprázdnění výkalových váčků. Také jsem si všiml prvních lístků bledulí. V sobotu 17. února začaly bledule kvést. Sněženky kvetou, rozkvétá první talovín. Lísky práší a včelky z nich při slunném počasí nosí první letošní pyl. Pokračuje počasí bez sněhu s teplotami 5°C, 7°C a 10°C.

Je to jakoby podobné předchozímu roku, jenže ne stejné. Samozřejmě se pořád vyskytujeme v mírném podnebném pásu, stále na stejné rovnoběžce. Jenže ta loňská obleva byla dlouhá, trvá už šest neděl a včelstva s přínosem pylu výrazně plodují. Úder zapomenuté zimy se stažením dělnic do těsného chumáče by část nastupujícího včelího pokolení snadno zhatil. Loňskou fumigaci jsem podnikl 18. března, letos o osm dní dříve. Letošní včelstva jsou ve větším spěchu.

Dívat se na svět optikou včely znamená vidět přírodu nebo alespoň zeleň ve snůškových možnostech, kroužit očima po okolí a vyhlížet signalizační přírodniny v květu. Na ně pak navázat činností včelaře. Celý duben jsem ryl drny, obracel půdu a vyséval nektarodárné bejlí, abych i na svém úhuru zjistil, že rozdíl mezi reklamou a skutečností vypadá jako cesta od kvetoucí pohádky na sáčku se semeny k pomalé nezaručené podívané na louce. Naše květena našťástí za nos včelaře netahá.

Když loni třetí březnový týden skončil, lísky doprášily. Bledulky se sněženkami, co čtrnáct dní stály po pás ve sněhu, měly prašníky po-

řád zásobené pylem. Teploty mezi 10°C a 15°C klesaly ke spodní hodnotě rozpětí, deštivé přehánky myly slunko skoro po hodině. Jakkoli včelky křehnou, stále vyletují a vracejí se s vodou nebo s rouskami pylu. Závěr března příkulil sněhové závěje, ale i aprílových 19°C! Do květu vyrážejí sasanky hajní. První dva dubnové týdný propršely. Luční květy, které se chtějí rozvinout po odkvetu sněženek a bledulí, díky chladu, dešti a nedostatku světla rozvoj pozdržely. Proto jejich snůška včelkám neujde. Horší je to s pylovou snůškou z jív. Ty rozkvetly kolem Velikonoc, které vloni připadly na 7. až 10. dubna. Jejich žlutý pyl i nektar s jemnou vůní deště splachují. 15. a 16. duben byl u nás bez deště. Včelstva vyletovala do pole na kvetoucí jívy s velkým nasazením. Zakrmil jsem, ať už jako podněcování kladení matky, nebo jako snahu nenechat včelstva vyhladovět, každý úl na horní loučky horního nástavku 1 ¼ kg cukrového těsta.

V sobotu 22. dubna si k pozdější jarní prohlídce zajednali včelaři v podhůří den jako malovaný. Poledních 20°C přineslo výzvu: teď, anebo nikdy. Poslední dubnový týden se citelně ochladilo. Deštové přehánky navyšují půdní vlhkost. Orseje jarní, kvetoucí po ostrůvcích, se spojují v šatavný žlutozelený koberec. Chladná jara až do poloviny května pozorují více roků za sebou jdoucích. 30. duben nemusí být včelařsky výlučné datum. Změny směrem k záplavě květů a tepla se odehrávají velmi postupně s mnoha deštivými zpomalovací. V každém případě si poslední dubnový den připomínáme desítky tisíc smrtí lidových léčitelů a rozumbradů, které společně s potíráním pozdně středověkých narkomanů smetly se stolu procesy s čarodějnicemi. Dobrým poslem toho času je cudný rozkvět řeřišnice luční, zatím v počtu jednotlivých květů. Řeřišnice vlhko upřednostňuje. Vyhýbá se suchému jihu a mrazivému severu Evropy.

Nejkrásnější na jarní rozkvetlé souslednosti je právě ta návaznost květů. Koncem dubna a až do poloviny května hostí včelí národ vrby černající. Chráněné a skoro vymizelé vlhkomilné dřeviny jsem pořídil z obchodu „Neleň pro zeleň“ spolu se samčími vrbami jívy. Pampelišky lékařské tou dobou lemují chodníky a polní pěšiny. Ze žlutých úborů této dužnaté hvězdicovité byliny nosí dělnice rousky naranžovělého pylu. Někdo si z pampelišek vyrábí nepravý med. To natrháte čtyři sta květů pampelišek, zalijete je dvěma litry pitné vody, přidáte tři pokrájené citrony bez kůry ošetřené postříky a směs čtvrt hodiny povaříte. Necháte ji den a noc vyluhovat, scedíte pampeliškovou vodu, do které vsypete dva kilogramy cukru krupice. Následuje zhruba devadesát minut rovnoměrného varu, dokud se „med“ netáhne. Hotovou hmotu lijeme do varného skla a víckujeme. Jestli nejste přímo z pampeliško-

vého ráje, nechte ty slunné květy raději včelám pracujícím v poli. Odměnění vás skutečným medem.

5. května si připomínáme začátek povstání našeho lidu v Praze. V Adršpachu byl loni slunný 5. květen. Mezi čtvrtou a pátou hodinou odpolední jsem při příjemných 19°C nasadil oběma včelstvům medníky. Při částečném rozebrání včelstev bylo možné posoudit opatření vykonaná s jarní prohlídkou: Na stavebních rámcích je stavitelský ruch. Dělnice v řetězích vlastních těl budují trubčinu. Staví i na vložených mezistěnách. Od 4. května kvetou třešně. Stavební pud bude to hlavní. Bude co stavět? Jestli ano, na rojovou náladu možná nebude pomyslení. Chtělo by se napsat, že po vzoru původních českých luk je současnou dominantní květinou pampeliška. Ovšem nával stíhlých fialových řeřišnic lučních pampelišky přece jen přečíslil. Řeřišnice se navíc při zataženém nebi nezavírají a včely pátračky je rády zaznamenají. Druhý květnový týden byl spíš chladný, ale polojasný a bez deště. 13. května rozkvetly ve velmi blízkém doletu včel tři slivoně, také několik střemch. Z bylin kontryhel, orseje i pomněnky. Vrby potoční jsou v plném květu a rozkvétá mahonie cesmínolistá.

Je sobota 20. května. Kvetou dvě hrušně. Sedm jabloní právě rozkvétá. Jim a hrušním věnují úly prvořadou pozornost. Florescentní věrnost řeřišnici luční i pampeliškovému pylu pokračuje. A stav věcí v mednicích? Loňský oddělek mezistěny vystavěl. Zebrováním mezi čerstvě vybudované dílo jsme do nástavku doplnili další tři mezistěny. S ohledem na vyšší teploty a na větrání včel na česně jsme z podmetu dočasně odstranili očištěné varroa podložky. Před koncem května při teplém počasí je sladina v plně obsazených mednicích připravena vyzrát.

V sobotu 17. června mě čekalo letos první medobraní. Kilogram sklizeného medu u nás odpovídá zhruba 730 ml. Hlohy odkvetly, na jejich místo nastupují jasmíny, černý bez a rododendrony. Rododendrony mají význam pro čmeláky, a ani na černý bez u nás včelky nikdy nezalétaly. O medu se píše i říká, že bychom ho měli přestat užívat v cudném terapeutickém množství jako léčivo, a konečně ho najít tak, až nám z toho naskočí boule za ušima. Když s tím dáme do souvislosti chov silných včelstev, ocení líbivou včelařovu politiku celá rodina. 15. července jsem vytočil poslední med a sňal třetí (medníkované) nástavky úlů.

Den po medobraní jsem zahájil přeléčení hmyzích spolupracovníků proti kleštíku včelímu přípravkem Formidol 41g. Po přeléčení jsem po úpravě zimního sediska včelstev začal krmit cukerným roztokem v poměru cukru k vodě 3:2. Snažím se, aby každé včelstvo přijalo v roztoku 21 kg cukru krystalu. Od poloviny července narůstá slídívnost létavek. Po senoseči, ale i ve vysoké trávě u nás téměř jedinou pastvu nabízí ostropestřec. Jinak jde o snůškovou přestávku. Starček hajní, popřípadě zlatobýl vykvétá až v lesním mlázi. Větší porosty popínavých růží mohou s pylem pomoci. Pámelník rozvíjí květy zvolna. V podstatě kvete přes celý srpen i celé září.

8. srpna jsem do každého nástavku včelstev umístil do rozšířené uličky mezi plodové nebo nejméně navštěvované plásky gabonový pásek s odpařovanou chemikálií proti roztoči Varroadestructor. Odpar pracuje dlouhodobě, pásky nechávám v úlech měsíc. V sobotu 28. října v podvečerní hodině jsem postupně otevřel všechna tři včelstva, vyjmul z nich krajní plást, ke kraji horního nástavku jsem posunul čtyři zásobní plásky a do rozšířeného místa mezi čtvrtou a pátou loučkou jsem na silném drátku zavěsil buničinu se čtyřmi kapkami léčiva. Buničinu jsem odspodu zapalovačem zapálil, nástavek přiklopil skleněnou deskou a strůpkem a počkal půl hodiny. Po té době všechna buničina s roztokem odhořela a účinná látka léčiva se vykouřila do včelstev. Za 24 hodin jsem se s pomocí lupy snažil sečíst těla popadaných

kleštíků včelích na podložce. Mrazivý i zasněžený listopad mi nedovolil podniknout druhou podzimní fumigaci. Proto se přežívající kleštíci potkali až se zimní dávkou léčiva: Rozptýl léčiva v acetonovém aerosolu provedli přátelé Pavel Vondráček a Tomáš Dimter 27. prosince. Den po vstřiku aerosolu s acetonem jsme počítali spad roztoče Varroa destructor. Překulil se rok. Začátek ledna tonul v oblevě s vysokou hladinou řek. Po několika málo dnech uhodily mrazy s ranními teplotami -11°C , ale i -13°C . Spolu s tím si na nás došlápl nočních až -20°C ! V půli ledna mrazy polevily, a od konce ledového měsíce už nikdo z nás snůž se v podstatě neuvídl. Včelstva nám naštěstí neuletěla, proto se nemusíme tvářit, jako že náš život netěší. V jistém napětí přirozeně zůstáváme. Ať jsou to včelky nebo naše děti i blízcí přátelé, za které část zodpovědnosti přebíráme, pořád jsme ostražití, a tedy vlastně živí...

Patrick Ungermann

Zábavná fakta o včelách a medu

Věděli jste, že...

- ...v úlu žije 10 000 až 80 000 včel?
- ... med obsahuje látku, která pomáhá lidskému mozku lépe fungovat?
- ... propolis vyrobený včelami je nejsilnějším přírodním antibiotikem?
- ... k získání 1 kg medu musí včely navštívit z více než 1 000 000 květin?
- ... med je nejzdravější potravina na světě?
- ... pyl květů může mít více než 1500 barev a odstínů?
- ... včela může létat rychlostí více než 60 km/h?
- ... včelí královna, které se také říká matka, se spáří s nejméně 10 trubci na jediném snubním proletu?

Fotoreportáž z rybářských závodů v Adršpachu, kde o vítězi rozhodl los...

POMŮČKA: ALDER, APISOM, ATIS, KAMI, REKCE, SIAL, SKAT, VÁLÍ	MISTROV- STVÍ SVĚTA (ZKR.)	ZESÍLENÝ POPEVEK	1. DÍL TAJENKY	BULHARSKÁ ŘEKA	ČÁST ÓSAKY		NĚMECKÝ CHEMIK	VNĚJŠÍ ČÁST KŮRY ZEMĚ		IBSENOVY INICIÁLY	DOMÁCKÝ METODĚJ		LENOCH	2. DÍL TAJENKY	NALÉVAT	THAJSKÁ TISKOVÁ AGENTURA	
CITO- SLOVCE MLASKNUTÍ						STAROŘÍM- SKÁ MINCE			ROZPAČITÝ SOUHLAS			NAŠ MALÍŘ					
NÁDRŽ NA RYBY						OKRASNÁ KVĚTINA						JINOVIKA (ZAST.)					
	SOLMIZAČNÍ SLABIKA	ANGL. RAMADÁN CITO- SLOVCE ULEHČENÍ								OZDOBNÝ PAPÍR K POKRYTÍ STĚN							
ŘEŠITEL KŘÍŽOVĚK									SLUHA V LIVREJI						ZNAČKA KILO- COULOMBU	ESTONSKÁ OBEČ	
FRAN- COUZSKÁ TISKOVÁ AGENTURA				HLAS ŽÁBY	EVROPAN			BLÍZKO									
	MEZINÁ- RODNÍ SMLOUVY	ASOCIACE KONDIČNÍCH AEROBNIČNÍCH SPORTŮ (ZKR.)			SPISOVÁ ZNAČKA			ŽENSKÉ JMENO (8. 10.)				JAZYKOVÁ SYNTAKTICKÁ ŘÍZENOST					
		NEVOLNÍK					VOSA (NÁREČNĚ)					RYCHLÉ CHODY KONÍ					
POUZDRO NA MEČ						ČÁST ROKU SPRAVCE PROVINCIE V OSMAN- SKÉ ŘÍŠI						CHEM. ZN. CHROMU			FOUKAT	VÝHRA NA DVOJICI ČÍSEL	
					TROSEČNÍ- KOVÝ PLAVIDLO				SLEPIČÍ SLABIKA						DOMÁCKÝ ADAM		
OÁZA V SAÚDSKÉ ARÁBII					INTERNE- TOVÝ SMÍCH				ČRTA						ANGL. ZKRATKA OSTROVA		
HLAS VRÁNY				NAŠIVAT ZÁPLATY						GENETICKÝ PRVEK							
				BÁZE DAT (ZKR.)						PSÍ VAROVÁNÍ							
VĚCNÁ LOTERIE								AMATÉRSKÁ VOLEJBA- LOVÁ LIGA (ZKR.)				ZASNOU- BENÍ (BÁSNICKY)					
OZNAČENÍ LETADEL SYRIE			POBÝVAT (KNIŽNĚ)					DĚTSKÉ ZÁBAVY				3. DÍL TAJENKY					

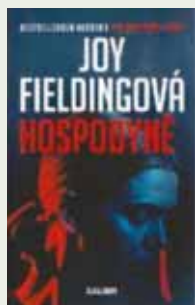
Nové přírůstky do knihovny

Hana Marie Körnerová
Andělská tvář I.

Charlotta Collierová přijíždí do malého jihofrancouzského města přímo z klášterní školy. Vzhledem ke svému mládí a nezkoušenosti se stává ideální obětí ve složité a nebezpečné hře dvou bratrů. Jako manželka staršího z nich přichází na starobylý zámek Mornay, kde během krátké doby dojde k řadě znepokojivých událostí končících podezřelým úmrtím. Kolem Charlotty se stahuje síť intrik, které brzy vyústí ve skandál obrovských rozměrů. Ten rozvíří stojaté vody městečka, oživí polozapomenuté děsivé historky a nevinnou mladou ženu postaví na pomyslný pranýř. Veřejné mínění ji odsoudí dávno předtím, než začne soud skutečný. Stačí jedině křivé svědectví a vášně doutnající pod povrchem vzplanou, aby navždy rozmetaly pozlátko idylického venkovského života. To, co se dlouhé roky odehrávalo jen v přísně střeženém soukromí, je náhle záleži-

ností všech. Osamocená Charlotta čelící žalobě, která jí může stát život, nečekaně nachází spojení tam, kde by je nejméně čekala.

Joy Fieldingová
Hospodyně

Jodi Bishopová je úspěšnou realitní makléřkou a živitelkou rodiny. Harrison – její manžel – na ni kvůli tomu žárlí. Kdysi měl své velké sny, ale teď je jen průměrným spisovatelem. Jodi už nebatví neustálá snaha sladit chod rodiny, práci a potřeby vlastních rodičů. Její matka má totiž Parkinsonovu chorobu a zatím se o ni zvládá starat Vic – Jodiin otec. Taky však není nejmladší a neustálá péče jej vyčerpává. Uvítal by pomoc. Jodi se proto rozhodne najmout pro své rodiče hospodyně. Je to ale správné rozhodnutí? Kdo je vlastně ta žena, která najednou nosí matčiny šperky? O co jí jde? A jak daleko je kvůli tomu ochotna jít?

Tess Gerritsen
Instinkt

Detektiv Jane Rizzoliová a patologka Maura Islesová jsou zpět! Po delší době se vrací, aby rozpletly další napínavý případ, tentokrát vraždu, která se zdá naprosto nesmyslná. Kdo by zabíjel zdravotní sestru, obětavě se starající o pacienty na JIP? Bezdětnou vdovu, kterou měli všichni v okolí rádi? Šlo o náhodné vloupání? Několik indicií ovšem naznačuje, že oběť krátce před smrtí po čemsi pátrala. A je tu ještě jedna osoba, která se pokouší zjistit víc, než by možná měla – Janina matka Angela se ve snaze odhalit tajemství svých sousedů zaplete do situace, ze které možná nevyvázne živá.

Zdena Brádllová

Hledá se kašna

Před zámkem kdysi stávala kašna, pravděpodobně ze 17. století. Vydržela drancování nájezdních hord po roce 1945, které vyrabovaly zámek sakumprásk, ale i časy socialistického hospodaření, kdy zámek i přilehlou hospodářskou budovu využívaly státní statky a na nějaké kameny na nádvoří se moc nehledělo. Ale před pár lety najednou zmizela. První partu, co se o kašnu „zajímala“, ještě kluci z Dolního zastavili. Ale o půl roku později se to nějakým nenechavcům přece jen povedlo. Už je to sice pár let, ale vždycky, když se podíváme na staré fotky zámku, uvědomíme si, jak na nádvoří chybí. Určitě ji má někdo na zahradě, tak kdybyste ji náhodou někde viděli, dejte nám prosím vědět. Kašna patří k našemu zámku i historii.

A na podnět z diskuze se sluší podotknout: pokud má tuhle kašnu někdo ze sledujících na své zahradě a rozhodne se ji vrátit na původní místo, kde stála tři sta

let, budeme rádi a policii – do celé věci zatahovat nebudeme. Symbolická odměna jistá.

td

Marek Fichtner těsně druhý

Vítězem 8. ročníku gastronomické soutěže Zlatý kuchař se stal Jan Knedla, který ve své restauraci Papilio v brdských lesích ve Vysokém Újezdě nabízí degustační menu složené z pokrmů moderní české kuchyně doplněné o japonské suroviny. V roce 2022 zvítězil v kategorii Objev roku v rámci téže ankety. Vloni získal zlato „náš“ Marek Fichtner z restaurace Červený jelen, kterému letos připadlo druhé místo ze 79 nominovaných. Obrovský úspěch a potvrzení, že si Červený jelen pod Markovým vedením drží vysokou úroveň. Gratulujeme.

td

Obecní kalendář s historickými pohlednicemi

Obecní úřad vydal pro obyvatele Adršpachu stolní kalendář, který přináší reprodukce historických pohlednic s motivy budov. Tentokrát žádné skály, ale jen domy soukromé, kostel, zámek, fara, chaloupky nebo továrna.

Dát dohromady 53 takových pohledů byl náročný, ale parádní úkol. Grafika Jakub Šleis, koncepce Tomáš Dimter, pohledy nebo jejich reprodukce zdarma poskytl Karel Krecbach, Arnold Raab, Erik Buchholz a Muzeum ve Forchheimu. Pavel Lisák ochotně poradil. Na rok 2025 chystáme další, ale zase to nebudou skály...

Nádherní závodníci

Na začátku 20. století se v movitějších vrstvách začal prosazovat automobil. Do automobilu nebo na motocykl usedali ti, kteří toužili po originalitě, neočekávaném dobrodružství a pochopitelně ti, kteří na to měli finančně. Dochované fotografie rodiny Nádherných z Borutína, majitelů zámku a velkostatku Adršpach, zachycují automobily, které se v rodině objevovaly ve 20. až 30. letech 20. století. Výstava Zámek s vůní benzínu představí nejen unikátní snímky vozového parku rodiny Nádherných, ale také většiny předválečných šlechtických rodů, které propadly automobilismu. A nebudou chybět ani skutečné motocykly.

ZÁMEK S VŮNÍ BENZÍNU

Automobily a šlechta v českých zemích do roku 1945

Výstava probíhá
od 15. června do 30. října 2024

červen–srpen: denně (10–17 hod.)
září–říjen: úterý–neděle (10–17 hod.)

Zámek Adršpach
Dolní Adršpach 75

OBEC
ADRŠPACH

Raketa dětem

ZÁVODY V OHRYZCÍCH

PRVNÍ JARNÍ DEN V OBCI OHRYZKY PATŘÍ JIŽ TRADIČNĚ ZÁVODNÍKŮM. OSTROUHEJ TUŽKU A PŘÍDEJ SE K NIM!

- Na startu si udělej značku, zabodni do ní tužku, na opačný konec přitlač prst a nech tužku sjet ve směru cesty co nejdál.
- Tam, kde čára už opustila vyznačenou cestu, nebo na konci své čáry si udělej další značku.
- Každé jablíčko na cestě musíš tužkou projet skrz, ostatním překážkám se vyhni.
- Pokračuje kamarád. Tak se střídejte, než dorazíte do cíle.

Náš kamarád a majitel nakladatelství Labyrint Joachim Dvořák, který má chalupu v nedaleké Bučnici, vydává od roku 2014 nádherný časopis pro děti Raketa, který vedou Radana Litošová a Johana Švejdlíková.

Ilustrace: David Sobon

Lyžák aneb Šajtava

Zimní týdenní běžkařský pobyt se stal pro naši školičku nezbytnou součástí školního roku. I letos jsme se vypravili na chatu Šajtavu do Orlických hor, a to i přesto, že předpověď počasí nebyla příznivá. Jaro přišlo dřív a po sněhu ani památky.

V pondělí jsme naložili bagáž a za vehementního mávání rodičům vyrazili. Marně jsme doufali, že tam nahoře přece jen bude něco málo bílého, na čem by se dalo provětrat běžky. Nebylo. A navíc nás potrápilo opravdové jarní počasí, kdy sluníčko z šedavé deky vykukovalo pouze sporadicky.

Navzdory počasí jsme si pobyt na horách s dětmi užili. Kristýna Šretrová byla jako vždy perfektně připravená, a to i na blátivou variantu. Stále se něco podnikalo, takže jsme večer padali do postelí jako zralé švestky. Velkou část dne jsme trávili venku a večer byl ve znamení her, tance a zpěvu.

Nabytá novoroční kila bylo nemožné věnovat horám, jelikož paní domácí je vyhlášená kuchařka. Takže jsme byli svědky divu nevidaného, kdy si notoričtí nejedlíci běhali pro přídavek.

Stýskalo se? Ano, i slzičky jsme utíraly a konejšily. Vždyť s námi byli i prvňáčci, kteří byli takovou dobu bez rodičů poprvé. Ale dali to na jedničku!

V pátek došlo na loučení. Pak už zbývalo jen všechno pobalit, zjistit, kdo šetří maminku a veze domů většinu věcí netknutých, a rozdat odměny. Domů se vracíme s pokřikem sláva nazdar výletu, jsme od bláta a jsme tu.

Rády bychom za všechny děti poděkovali Technickým službám Adršpach, které nám daly velkorysý sponzorský dar. Díky tomu jela na hory velmi početná skupina dětí, které si to s námi – jak doufám – užily tak skvěle jako my s nimi.

Karolína Gottsteinová

Jak jsme se měli na Šajtavě

V pondělí ráno jsme vyráželi na lyžák na Šajtavu. Vybílili jsme si a šli jsme na oběd. Na chalupě jsme měli odpolední klid a potom jsme šli na procházku.

V úterý ráno jsme se probudili a šli jsme na snídani a potom jsme uklidili pokoje a šel se hrát fotbalovej turnaj. Ze dvou zápasů jsme měli jednu výhru a jednu prohru. Ve středu jsme dohráli turnaj a oba zápasy jsme vyhráli a po obědě jsme mohli taky hrát. A to jsme vyhráli 11 : 9.

Fotbal mě bavil, a to ostatní moc ne nebo jenom trochu.

Jsem rád, že není sních. ZATÍM JE TO SUPER.

Jakub Jarý

Byl jsem zklamaný, že tady není sních. Na našem pokoji se hodně stěhovalo. Hned druhý den nás rozdělili po dvou do pokojů. Každý den je chleba se sýrem, šunkou, paštikou. To mě docela zklamalo, protože jsem si myslel, že bude snídane jako na hotelu. Bude někdy sladká snídane?

Baví mě běžet dolů, ale nahoru ne. Jsem na pokoji s Markem, protože Franta a Bobeš zlobili. Zatím to s Markem jde. Taky hrajeme babičku Granny. Baví mě lízat velké lízátko, protože mění barvu. Baví mě, když můžeme hrát fotbal. Baví mě, když můžeme dělat, co chceme. Nejlepší jídlo byla česnečka, sekaná a sladký knedlíky.

Líbí se mi tu ušité obrázky. Líbí se mi, když paní učitelka řekne, že máme jít dolů, protože to je pak strašnej randál.

Těším se na party, která je ve čtvrtek večer.

Prokop Nyklíček

Dnes jsme dorazili na Šajtavu a donesli si věci do pokoje. Taky jsme si povlíkli peřiny a polštáře. Potom jsme šli na oběd a byl vývar a rajská. Přišli jsme zpět a byl polední klid. Ten jsme prospali. Následně jsme měli svačinku a šli na výlet, hráli jsme revoluci a schovku. Když jsme dorazili na chalupu, museli jsme si dát sušit věci. Bylo to super! Nejvíce jsem si pochutnala na borůvkových knedlicích, protože mám ráda sladké. Jsem na pokoji s Oli, Viky a Denčou.

Vyráběli jsme loutky a kreslili si. Ale docela mně vadí, že tu není sních, protože mám sních ráda. Celou dobu, teda skoro celou dobu přišlo a bylo hodně bláta, a to jsem ráda, protože se kloužu na botách.

Anežka Štíhlová

V pondělí byl můj šťastný den, protože jsme jeli na Šajtavu. Jeli jsme autobusem a jeli jsme hodinu. Zklamalo mě, že tam nebyl sních a že přišlo.

Šli jsme na procházku do lesa. Šli jsme velký kopec. Když jsme se vrátili, tak jsme se učili. Další den jsme hráli hry.

Celý týden nám přišlo, takže jsme byli hod-

ně mokří a promrzlí. Chatu jsme měli nahoře a jídlo dole. Obědy byly moc dobré, úplně nejvíce borůvkové knedlíky.

Každý den je prohlídka pokojů. A taky hodně chodíme na procházky. Jednou jsme viděli dokonce srnce. Štve mě, že není sních.

Viktorie Martinovská

Jsem na Šajtavě. Po obědě jsme měli jít na běžky, ale není tady ani vločka sněhu, jenom prší.

V úterý dopoledne jsme hráli různé hry. Byly to stanoviště. Na prvním stanovišti jsme museli hledat obrázky v lese. Na druhém jsme hráli biatlon a na dalším míčové hry a na posledním stanovišti byl fotbal.

Pavla vytrhla z postele Agátu (vlastně ji tam našla). Agáta je kus dřeva.

Ve středu jsme dohrávali fotbalový turnaj. Ten, kdo nehrál, sbíral šišky a vyráběl z nich velký obraz. Taky jsme mohli jít na lanovou dráhu. Odpoledne hodně přišlo a nemohli jsme jít ven. Naneštěstí jsme se museli učít. Měla jsem ale štěstí, protože když jsme byli u převodu jednotek hmotnosti, pršet přestalo a my nechali převody na jindy.

Evelyn Brandová

V pondělí jsme jeli na Šajtavu, ale byl jsem smutný, když jsem se loučil s maminkou. Když jsme dorazili na chatu, vybílili jsme si věci do pokoje číslo jedenáct. Byl jsem s Maxem a s Mírou a Matyášem. Když jsme přišli do pokoje, tak jsme se začali bavit o horrorech a pak jsme šli na jídlo.

Běhali jsme skoro jenom do kopce a hráli jsme různé hry. Nejvíce mě bavil fotbal, ale naše mužstvo prohrálo. Nejlepší jídlo tu byla rajská a taky mám nejlepší pokoj.

Dnes večer je party. Adi slaví narozeniny. A taky se tu večer hraje na kytaru.

Lukáš Jirčík

Ráno jsme spěchali ke školce, kde jsem se rozloučil s mamkou. A pak jsme vyrazili. Autobus nás vysadil na Kačerově a dál jsme museli pěšky. Líbilo se mi, že máme pokoj jedenáct, kde byly strašidelné vzkazy.

Nejlepší odpoledne bylo s Maxem, když jsme stavěli domeček na kopečku. Max tam měl i alarm.

Dnes se těším na večeri, protože Adi má narozeniny. Bude to dobrá oslava!

A taky jsou tu moc hezké ušité obrázky na stěnách.

Miroslav Bartoš

Po příjezdu jsem byl zklamaný, protože nebyl sních. Ale sem tam byl. Nejlepší jídlo byly kuřecí rolky s rýží. A jídlo, které bych nikdy nejedl, byla rajská. Ve čtvrtek se těším na oslavu Adi, protože tam bude zmrzlina a pravděpodobně zábava.

Mile mě překvapilo, že ve středu jsme si odpoledne mohli vybrat co dělat. Nejvíc mě bavil fotbal, kde můj tým dvakrát vyhrál a dvakrát hrál remízu.

Marek Futera

Dnes jsme v 7.30 vyrazili od školky na Šajtavu. Když jsme dorazili pod chalupu, museli jsme vyšlapat kopec, který byl místo pod sněhem pod blátem. A když jsme se konečně došourali nahoru k chatě, vybalili jsme si a povlíkli postele. Poté jsme šli na oběd a k obědu byla rajská omáčka s houskovým knedlíkem. Upřímně řečeno, moc se to nepovedlo, a tak jsme měli trochu hlad. Po poledním klidu jsme šli na procházku a hrá-

li hry. K večeri byly šunkofleky a taky jsme si mohli něco koupit. Večer jsme si vyráběli a taky jsme zpívali.

Róza Menšíková

Pondělí

Jsme na lyžáku. Je to tu docela dobrý, jen kdyby na nás pořád neťukali z jiných pokojů. Když jsme šli pěšky, tak se mi dělalo špatně. Nebaví mě chodit do kopce. A je špatně, že tu není sníh, a to jsem si sbalil důkladně! Špatné je to, že na pokojích křičej a nenechaj nás spát. U nás na pokojí jsou strašidelné vzkazy jako pentagram.

Úterý

Nevyšel nám sice sníh, ale dá se to. Vyspal

jsem se dobře. Míra u nás ráno v pokoji umíral, že má hlad.

Středa

Už mě to tu vůbec nebaví, vyspal jsem se špatně, a ještě k tomu pršelo.

Čtvrtek

Dnešek je lepší, protože jsem z postele vylezl pravou nohou. Učili jsme se a psali o Šajtavě. Dneska bude party, slaví Adi. Prostě se těším a předpokládám, že to bude po večeri. Adi je chudák, má zlomenou ruku. Ajajaj, už mě dochází nápady, musím vymačkat mozek. A už vím, vždycky večer hrajou na kytary a Franta Róze rozladil ukulele.

Max Jablonský

**Občerstvení
zajištěno**

**Zámek
Adršpach**
Vás srdečně zve na

DEN ZÁMKU ADRŠPACH

v sobotu od 13–19 h
15. června 2024

Přijďte s námi oslavit deset let od otevření zámku!

TĚŠIT SE MŮŽETE NA:

- otevření výstavy Zámek s vůní benzínu (Automobily a šlechta v českých zemích do roku 1945)
- přednáška o historii zámku
- koncert kapely POUTNÍCI
- ukázka historické hračkové a modelové železnice
- hry pro děti po celé odpoledne

Zámek Adršpach, Dolní Adršpach 75, 549 57 Teplice nad Metují • Tel.: 491 423 979

Spolek dobrovolných hasičů Dolní Adršpach

Na vědomí se dává, že konají se bude

PŘEHLÍDKA STARÝCH STROJŮ

20. července 2024 na č.p. 79 Hala Adršpach od 10:00

PROGRAM:

- Setkání auto-moto historických vozidel
- Startování stabilních motorů
- K poslechu zahraje bluesová kapela AFTER 40

EXPONÁTY JSOU VÍTÁNY! VSTUPNÉ JE DOBROVOLNÉ

68. ročník

**DVOŘÁKŮV
festival**

ADRŠPACH

Pátek
**12. 7. 2024
19.00 h**

Kostel Povýšení sv. Kříže
Koncert se koná pod záštitou
Jakuba Vajdy, starosty obce Adršpach.
VSTUPNÉ 150 Kč
www.obecadrspach.cz

**KONCERT NA PŘÁNÍ
JIRÍ BÁRTA**
– violoncello
AYLA BÁRTOVÁ
– klavír

VAŠE LÉTO S HUDBOU
www.dvorakuvfestival.cz

ADRŠPAŠKÉ SKÁLY
Lokální přírodní památka

SPECIÁLNÍ KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA

**27. 7.
8.00 h**

S bohatou geologickou a horolezeckou historií Adršpaských skal Vás seznámí geolog Stanislav Stařík a místní horolezecký znalec Pavel Lisák.

VÍCE INFORMACÍ
adrspasskeskaly.cz
+420 731 151 656

REZERVACE VSTUPENEK
marketing@adrspasskeskaly.cz

DEN OBCE ADRŠPACH

Při příležitosti 676. výročí první písemné zmínky o naší vsi

Sobota 1. června od 12.00 hod.

Areál hasičské zbrojnice v Horním Adršpachu

12.00	ZAHÁJENÍ
12.15 – 12.45	VYSTOUPENÍ DĚTÍ Z ADRŠPAŠSKÉ ŠKOLY
12.45 – 13.00	PŘEDÁNÍ ČESTNÝCH OCENĚNÍ
13.00 – 14.00	STAROPRAŽŠTÍ PARDÁLOVÉ
15.00 – 16.30	WALDEMAR BAND
17.00 – 18.00	PEGAS
19.00 – 20.30	ŽALMAN A SPOL
21.00 – 22.30	COMPOT

Nejméně 20 atrakcí pro děti i dospělé

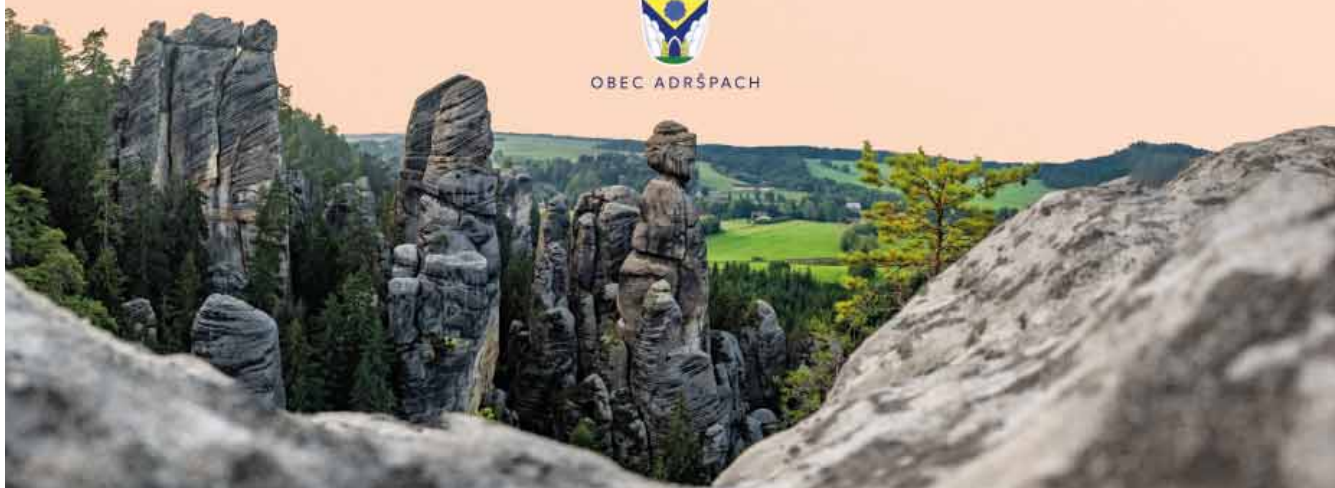
výstava historické i současné
hasičské techniky
fotbalový simulátor
laserová střelnice
rallye simulátor
soutěže o ceny
ukázky modelářské techniky
sportovní soutěže
malování na obličej
skákací hrad
kolotoč
párty pěna ...

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

KYVADLOVÁ DOPRAVA MEZI HORNÍM A DOLNÍM ADRŠPACHEM
PRO MÍSTNÍ OBYVATELE ZDARMA.

OBEC ADRŠPACH

Distribuční místa Adršpašského zpravodaje:

H. Adršpach: Obecní úřad, D. Adršpach: Infocentrum, Zámek Adršpach.

ADRŠPAŠSKÝ ZPRAVODAJ vydává **Obec Adršpach** (IČ: 006 535 60), nákladem 350 výtisků. Odpovědný redaktor: Tomáš Dimter, korektury Hana Smělá. Grafická úprava: Jolana Jánská.

Adresa redakce: Obecní úřad Adršpach, Horní Adršpach 128, 549 52 Horní Adršpach. E-mail: mistostarosta@obecadrspach.cz

Za obsah článků odpovídají autoři. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevrací. Tisk: Centrum služeb Broumov s. r. o. - Tiskárna. Adršpašský zpravodaj vychází od března 2011.